

Державний вищий навчальний заклад
“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”
Економічний факультет
(назва інституту, факультету)
Кафедра обліку і аудиту
(повна назва кафедри)

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на здобуття освітнього рівня бакалавр

(освітній рівень)

на тему «Облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності»

Виконав: студент 2 курсу, групи ОО(ст)з-21
напряму підготовки (спеціальності)
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр і назва напряму підготовки, спеціальності)

Мисів Лілія Іванівна

(прізвище та ініціали студента)

Керівник Григорів Ольга Орестівна

(прізвище та ініціали)

Рецензент Кропельницька Світлана Орестівна

(прізвище та ініціали)

Державний вищий навчальний заклад
"Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Факультет Економічний
Кафедра обліку і аудиту
Освітній рівень бакалавр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Григорів О. О.
(прізвище, ініціали)

(підпис)

"15"

10

2020 р.

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТКИ

Мисів Лілії Іванівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема роботи «Облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності»

керівник роботи Григорів Ольга Орестівна

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Перелік питань, які потрібно розробити: Економічна сутність доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності. Особливості обліку доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності. Нормативно-правове забезпечення обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності. Техніко-організаційна характеристика підприємства Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок». Документальне відображення та узагальнення інформації про доходи і витрати від фінансової та інвестиційної діяльності у звітності підприємства. Синтетичний, аналітичний облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на підприємстві. Проблеми організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності. Напрями вдосконалення організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності. Автоматизація обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності.

1. Дата видачі завдання 13.10.2020 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розділ 1. Теоретичні основи організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності.	19.02.2021 р.	
2	Розділ 2. Оцінка стану обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності Центру соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок».	16.03.2021 р.	
3	Розділ 3. Проблеми організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності та шляхи їх вирішення.	16.04.2021 р.	

Студент _____ Мисів Лілія Іванівна
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Григорів Ольга Орестівна
(підпис) (прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України

ДВНЗ Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і аудиту

ВІДГУК

Наукового керівника, к.е.н., доцента кафедри фінансів

Григорів Ольги Орестівни

на дипломну роботу студентки 2-го курс заочної (за скороченим терміном)

форми навчання

Мисів Лілії Іванівни

на тему: «Облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності»

В умовах економіки ринкового типу головною метою діяльності кожного підприємства є отримання великого обсягу доходу та більшого прибутку. Одним із головних засобів отримання більшого обсягу прибутку є зменшення витрат. Витрати є економічною категорією, яка характеризує ефективність використання ресурсів виробництва, визначає рентабельність діяльності суб'єктів господарювання та відіграє центральне місце у дослідженні напрямів підвищення прибутковості. В діяльності підприємства прибуток відіграє головну роль. Прибуток є основним джерелом інтенсивного і інноваційного розвитку підприємства, модернізації його матеріально-технічної бази, реконструкції виробництва, підвищення якості соціальних стандартів. Велика роль прибутку у діяльності підприємств і в цілому для розвитку економіки викликає великий інтерес. Методологічною базою дослідження стали наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань бухгалтерського обліку витрат та доходів сільськогосподарських підприємств, нормативно-правові акти, що регулюють дану проблематику.

У дипломній роботі Мисів Лілія Іванівна приділила увагу дослідженню теоретичних основ обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності, а саме охарактеризувала економічну сутність доходів і витрат, їх особливості та нормативно-правове забезпечення. У другому розділі розглянуто оцінку стану обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності Центру соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок». У третьому розділі автор розкрила проблеми організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності та шляхи їх вирішення.

Практичне значення дипломної роботи полягає в можливості використання наведених пропозицій щодо удосконалення обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності в Центрі соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок».

Зауважень немає, тому студентка заслуговує на відмінну оцінку.

Отже, дипломна робота Мисів Лілії Іванівни на тему: «Облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності» є завершеним й самостійно проведеним дослідженням, за змістом та оформленням відповідає

вимогам до такого типу робіт, а її автор заслуговує на присвоєння бакалаврського рівня зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів
(посада, місце роботи)

(підпис)

О.О. Григорів
(ініціали, прізвище)

“ ____ ” _____ 20 ____ р.

РЕЦЕНЗІЯ

на дипломну роботу студентки групи ОО ст (з)-21
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Мисів Лілії Іванівни

на тему: **«Облік і контроль доходів і витрат від фінансової та
інвестиційної діяльності»**

1. Актуальність теми.

Ринкові перетворення в Україні, необхідність переорієнтації виробництва з метою випуску дешевої та конкурентноздатної продукції потребує значних капітальних інвестицій. Головною умовою запровадження у життя нових форм підприємництва, що базуються на приватній власності, акціонерному капіталі, є розробка дієвого механізму здійснення фінансового інвестування. Інвестиційна діяльність підприємств є одним з найбільш складних і ризикових видів бізнесу. Її результати мають значний вплив на ефективність підприємництва в цілому. До суттєвих чинників, що не сприяють його розвитку в Україні, слід віднести: недостатню економічну ефективність інвестиційних проектів, низьку інвестиційну привабливість підприємств, слабкий державний захист капіталу інвесторів, відсутність ринкової інфраструктури і дієвих механізмів щодо здійснення інвестицій та повернення капіталу.

2. Якість проведеного аналізу роботи.

У дипломній роботі Мисів Лілія Іванівна дослідила теоретичні основи і методику обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на прикладі Центру соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок» та розробила практичні рекомендації із їх вдосконалення.

3. Практична цінність висновків і рекомендацій.

Наукова новизна одержаних Мисів Лілією Іванівною результатів полягає в обґрунтуванні теоретичних, організаційних та методичних положень й розробці практичних рекомендацій щодо вдосконалення організації та методики обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності, що дає змогу приймати обґрунтовані управлінські рішення в ЦСПРД «Світанок».

4. Наявність недоліків.

Не виявлено.

5. Загальний висновок і оцінка бакалаврської роботи.

Отже, дипломна робота Мисів Лілії Іванівни на тему: «Облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності» виконана відповідно до вимог кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», тому може бути допущена до захисту з відмінною оцінкою, а її автор заслуговує на присвоєння бакалаврського рівня зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Кандидат економічних наук, доцент
кафедри фінансів
ДВНЗ «Прикарпатський національний
Університет імені Василя Стефаника»

Кропельницька С.О

Облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності
на прикладі Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок»

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ВІД ФІНАНСОВОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
1.1. Економічна сутність доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності	7
1.2. Особливості обліку доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності	17
1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності	22
Висновки до розділу 1	25
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА СТАНУ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ВІД ФІНАНСОВОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ «СВІТАНОК»	27
2.1. Техніко-організаційна характеристика підприємства Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок»	27
2.2. Документальне відображення та узагальнення інформації про доходи і витрати від фінансової та інвестиційної діяльності у звітності підприємства Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок»	33
2.3. Синтетичний, аналітичний облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на підприємстві Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок»	36
Висновки до розділу 2	44
РОЗДІЛ 3 ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ВІД ФІНАНСОВОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	46

3.1. Проблеми організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності	46
3.2. Напрями вдосконалення організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності	49
3.3. Автоматизація обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності	55
Висновки до розділу 3	59
ВИСНОВКИ	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. До одних з найскладніших та найризикованіших видів діяльності – належить фінансова й інвестиційна діяльність підприємств. Результати останніх у країнах з ринковою економікою проводять істотний рівень впливу на рівень ефективності діяльності підприємств, забезпечення високих темпів їх розвитку, підвищення рівня конкурентоздатності як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

У відповідності до практики, як фінансова, так в інвестиційна можуть приносити для підприємства істотний рівень доходів. Інколи рибуток від участі в капіталі асоційованих, дочірніх підприємств, а також від операцій з цінними паперами, іншими фінансовими інструментами перевищує доходи від основної, операційної діяльності. Через це належне теоретичне, організаційне, методологічне та методичне забезпечення оцінювання, а також відображення операцій в обліку, які є пов'язаними зі здійсненням фінансової й інвестиційної діяльності, а також результатів зазначеної діяльності відноситься до актуальних наукових завдань у системі ведення бухгалтерського обліку, а також контролю діяльності підприємства.

Стан наукової розробки. Дослідженням питань обліку доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності присвятили значну кількість своїх робіт як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, такі як: Х. Андерсон, К. В. Безверхий, Ф.Ф. Бутинець, М.Ф. Ван Бреда, С.Ф. Голов, В.А. Дерій, К. Друрі, З.В. Задорожний, Г.Г. Кірейцев, Г. І. Клепар, Я.Д. Крупка, Л.В. Нападовська, Б. Нідлз, М.С. Пушкар, В.В. Сопко, Н. М. Ткаченко та інші. Однак ряд проблем, пов'язаних із відображенням у бухгалтерському обліку витрат і доходів від фінансової та інвестиційної діяльності та їх оцінкою в умовах конкретного підприємства залишаються недостатньо розробленими і вимагають вирішення з урахуванням особливостей ведення бухгалтерського обліку в сучасних умовах.

Мета і завдання дослідження.

Мета дослідження: полягає у дослідженні теоретичних основ і методики обліку та контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на прикладі Центру соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок» та розробці практичних рекомендацій із їх вдосконалення.

Для реалізації поставленої мети в роботі передбачено вирішення наступних **завдань:**

- вивчити теоретичні основи організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності;
- виконати техніко-організаційну характеристику підприємства Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок»;
- дослідити процес документального відображення та узагальнення інформації про доходи і витрати від фінансової та інвестиційної діяльності у звітності підприємства;
- простежити синтетичний, аналітичний облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на підприємстві;
- дослідити проблеми організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на підприємстві та запропонувати напрями їх вирішення;
- окреслити можливі варіанти автоматизації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на підприємстві.

Об'єкт і предмет дослідження.

Об'єкт дослідження – діюча система обліку доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності Центру соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок».

Предмет дослідження – комплекс теоретичних, методичних та практичних питань з обліку доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на прикладі Центру соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок».

Методи дослідження. В процесі виконання роботи було використано комплекс загальнонаукових методів. Під час дослідження сутності доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності було використано історичний метод,

методи індукції та дедукції, термінологічного аналізу, теоретичного узагальнення і порівняння; для дослідження методики обліку і контролю витрат і доходів від фінансової та інвестиційної діяльності на рахунках бухгалтерського обліку аналізованого підприємства – методи узагальнення теоретичного та практичного матеріалу, методи конкретизації; для розробки пропозицій з удосконалення обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності – методи причинно-наслідкового зв'язку та абстрактно-логічний метод; для наочного відображення теоретичної інформації і розрахункових даних використано графічні методи; в процесі виконання розрахунків за даними підприємства та обробки наукових даних – математично-статистичні методи.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані результати наукових досліджень мають практичне значення і можуть бути використані в діяльності Центру соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок» для вдосконалення організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності.

Обсяг і структура роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Робота викладена на __ сторінках загального тексту, з них основного __ сторінок. Список використаних джерел включає __ найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ВІД ФІНАНСОВОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Економічна сутність доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності

До визначальної економічної категорії у системі вартісного виміру майна будь-якого із суб'єктів господарювання, в незалежності від виду діяльності та форми власності останнього – відносяться доходи. Практична роль зазначеного показника розкривається у тому, що останній надає характеристику загальній сумі коштів, що надходить на рахунки підприємства протягом певного періоду і, за вирахуванням податків, може бути використана як на споживання, так і на інвестування.

Хоча поняття «дохід» – є загальнозживаним, проте й до нині не існує єдиного визначення останнього у науковій літературі сучасності. Як для теоретиків, так і для практиків, проблеми сутності, методи оцінювання, а також критерії визнання доходів – становлять предмет дискусій. Зокрема, М. С. Пушкар зауважує, що, будучи економічною категорією, дохід у загальному розумінні позначає потік грошових, а також інших надходжень протягом одиниці часу, у той же час, він складається з таких пофакторних елементів, як прибуток, відсоток, заробітна плата, і рента [Пушкар, с. 389].

На думку В. А. Дерія вважає, дохід виступає економічною категорією, яка позначає час отримання деяких активів (на кшталт грошей, матеріальних ресурсів) підприємства або зниження рівня сум зобов'язань, що спонукають до зростання сум власного капіталу (за мінусом зростання сум капіталу від внесків власників або учасників) [Дерій, с. 28].

Ф. Ф. Бутинець розглядає «дохід» як надходження економічних вигод, що з'являються як наслідок діяльності підприємства у виді виручки від реалізації

продукції (або товарів, робіт чи послуг), відсотків, дивідендів, гонорарів тощо [Бухгалтерський, с. 526].

У відповідності до п. 7 Міжнародних стандартів фінансового обліку 18 «Дохід» (далі – МСФО 18), під досліджуваним поняттям розуміється валове надходження економічних вигод протягом деякого періоду, що з'являється у процесі звичайної діяльності суб'єкта господарювання тоді, коли власний капітал збільшується за рахунок зазначеного надходження, а як результат внесків учасників капіталу [МСФО 18].

Зазначимо, що порядок ведення обліку доходів суб'єкта господарювання, а також порядок розкриття останніх у фінансовій звітності в Україні регламентується нормами Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (далі – НП(С)БО 1) [НП(С)БО 1], Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» (далі – НП(С)БО 15) [НП(С)БО 15], Планом рахунків та інструкцією щодо використання останнього [Інструкція №290].

Зокрема, у відповідності до п. 3 НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», дохід – «збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)» [НП(С)БО 1].

При цьому, згідно з п. 5 НП(С)БО 15 «Дохід», дохід визнається у процесі зростання активу чи зниження зобов'язання, що спричиняє збільшення власного капіталу (виняток становить зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначеною [НП(С)БО 15].

З огляду на зазначене, під доходом підприємства розуміється зростання рівня економічних вигод протягом певного звітного періоду а результаті надходження активів і (чи) збільшення вартості останніх, і (чи) зниження рівня зобов'язань, що спричинили зростання капіталу організації за виключенням внесків власників.

Щодо ж до питання класифікації доходів, то на сьогоднішній день науковцями пропонуються різноманітні підходи. Для прикладу, Г.В. Нашкерська,

пропонує класифікацію доходів у відповідності до поділу останніх у розрізі видів діяльності. У той же час, науковець доходи від операційної діяльності, від фінансової діяльності та доходи від іншої звичайної діяльності – науковець відносить до доходів [Нашкерська, с. 389-390].

Доволі ґрунтовну та обґрунтовану класифікацію доходів було запропоновано З.В. Задорожним. У відповідності до комплексного підходу вченого доходи можуть бути згрупувати наступним чином: 1) у відповідності до видів обліку; 2) у відповідності до видів діяльності; 3) у відповідності до можливості здійснювати контроль; 4) у відповідності до впливу на ухвалення рішень; 5) у відповідності до процесу реалізації; 6) у відповідності до видів виробництва; 7) у відповідності до періоду формування доходів; 8) у відповідності до плановості доходів; 9) у відповідності до структури доходу; 10) у відповідності до ступеня оподаткування доходу; 11) у відповідності до виду доходу; 12) у відповідності до впливу інфляційних процесів; 13) у відповідності до ступеня деталізації доходу; 14) у відповідності до періодичності доходу [Задорожний, с. 98-99].

У той же час, науковцем висувається пропозиція здійснити групування доходів підприємства у відповідності до видів діяльності, від звичайної діяльності («чистий дохід; інші операційні доходи; дохід від участі в капіталі; інші фінансові доходи; інші доходи відповідно до їх видів») [Задорожний, с. 100].

Задля реалізації всіх функцій, що покладаються на підприємства, останні провадять різноманітні види діяльності: безпосереднє виробництво продукції або надання послуг; вкладення грошових коштів у капітальні інвестиції або купівля чи продаж цінних паперів; покупка і продаж валюти, інших оборотних та необоротних активів.

В загальному, всі господарські операції на підприємстві розподіляються у розрізі наступних видів діяльності: 1) операційна діяльність; 2) неопераційна діяльність. До складових елементів другої відносяться фінансова й інвестиційна діяльність.

Вважаємо за доцільне з'ясувати сутність доходів від фінансової та інвестиційної діяльності підприємства. Вірність визначення останнього, в деякій

мірі знаходиться в залежності, від взяття до уваги сутності фінансової, а також інвестиційної діяльності. Здійснимо розгляд сутності фінансової діяльності підприємств. У відповідності НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» під зазначеною діяльністю розуміється така, яка спричиня зміни як розміру, так і складу власного й позикового капіталу підприємства [НП(С)БО 1]. Під час зазначеної діяльності застосовуються різні форми й методи, у відповідності до яких забезпечуються функціонування підприємств, а також досягнення ними цілей, які були поставлені.

Науковці під фінансовою діяльністю суб'єктів підприємництва розуміють таку діяльність, що спричиняє зміни як розміру, так і складу власного й залученого капіталу підприємства, що не виступає результатом операційної діяльності. Така діяльність підприємства є направленою на пошук та мобілізацію резервів зростання доходів, а також недопущення втрат, на залучення капіталу від зовнішніх джерел на більш вигідних умовах, ніж середні на ринку. З огляду на зазначене, існує потреба ухвалення оперативних фінансових рішень, які мають відношення до: достатніх обсягів фінансових ресурсів, що є потрібними підприємству задля поточної діяльності також в найближчій перспективі; структури джерел фінансових ресурсів; оптимального формування фінансових ресурсів, а також раціонального використання останніх, задля забезпечення високих результатів фінансово-господарської діяльності; виконання фінансових зобов'язань перед державою, суб'єктами господарювання, банками своєчасного; заходів, що є потрібними задля підтримки стабільного фінансового стану підприємства, а також зниження наслідків фінансових ризиків; забезпечення інвестиційної діяльності підприємства.

Діяльність, яка нами розглядається, є направленою на розв'язання головних завдань: фінансове забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності підприємства; пошук резервів задля зростання прибутку, доходів, зростання рівня рентабельності й платоспроможності; виконання фінансових зобов'язань перед суб'єктами господарювання, банками, бюджетом [Плаксієнко, с. 123].

До доходів від фінансової діяльності відносяться операції з участі у капіталі асоційованих, дочірніх підприємств, а також спільної діяльності, залучення позикового капіталу (випуск, утримання та обіг власних цінних паперів, кредитів, позик), фінансового лізингу (рис. 1.1).

Фінансові інвестиції в асоційовані та дочірні підприємства, а також в спільну діяльність зі створенням юридичної особи (або спільного підприємства) на дату балансу відображаються у відповідності до вартості, яка була визначена у відповідності до методу участі в капіталі. У відповідності до останнього, балансова вартість фінансових інвестицій відповідно то зростає, то зменшується на суму зростання чи зниження частки інвестора. До доходів від інвестицій в асоційовані підприємства належать доходи, які є пов'язаними зі зростанням частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування, зокрема, отримання асоційованими підприємствами прибутків чи збільшення власного капіталу асоційованих підприємств як наслідок інших подій (переоцінювання необоротних активів й інвестицій тощо). До асоційованих належать підприємства, на які інвестор спроможний чинити суттєвий вплив.

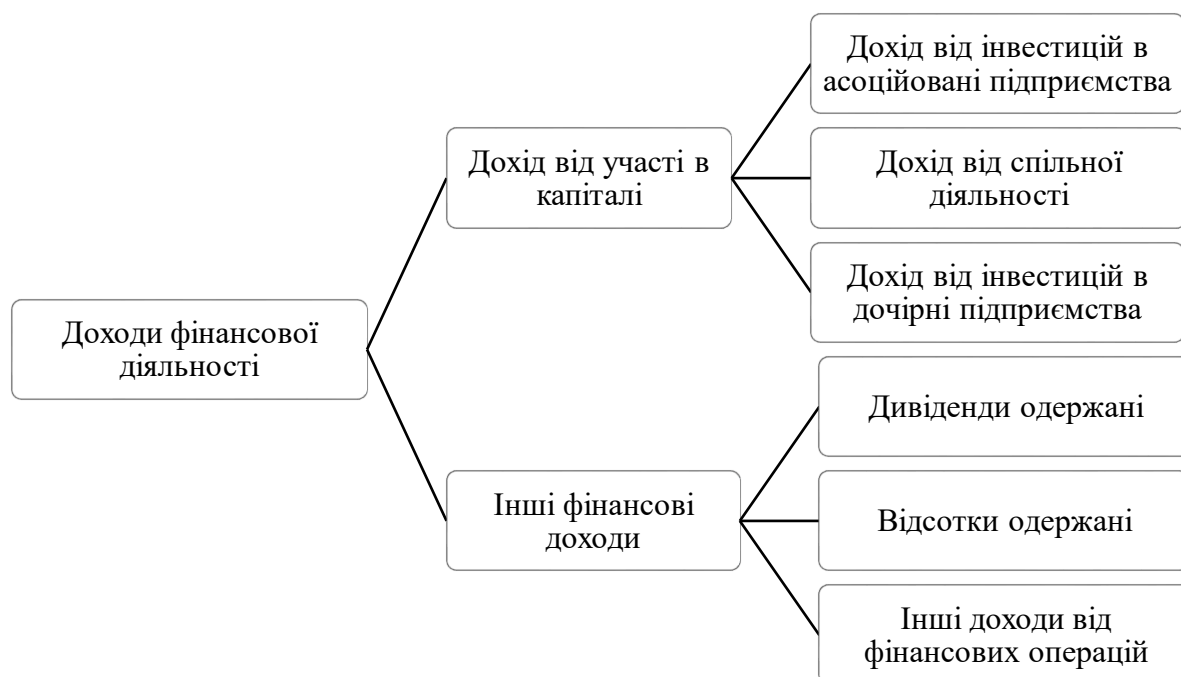

Рис. 1.1. Склад доходів фінансової діяльності у бухгалтерському обліку

Джерело: побудовано автором за даними [Дорош, с. 223; Плаксієнко]

Під доходами від спільної діяльності підприємства розуміються надходження економічних вигод (за винятком внесків учасників), що з'являються як результат фактів господарювання у межах спільної діяльності (як зі створенням, так і без створення юридичної особи), до наслідку яких належить зростання спільного майна контрагентів без зростання (збільшення) зобов'язань в рамках діяльності [Шестерняк, с. 249].

Доходи, що є пов'язаними зі зростанням частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування, зокрема, через отримання прибутків дочірніми підприємствами чи збільшення їх власного капіталу у зв'язку з іншими подіями (переоцінка необоротних активів та інвестицій тощо). До складу доходів від інвестицій у дочірні підприємства відносяться доходи, які мають відношення до зростання частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування, зокрема, як наслідок отримання дочірніми підприємствами прибутків чи власного капіталу останніх як наслідку інших подій (переоцінка необоротних активів й інвестицій тощо).

До того ж до доходів фінансової діяльності окрім доходів від участі в капіталі належать інші фінансові доходи. В останні включаються доходи, які з'являються в результаті фінансової діяльності, що провадить підприємство. До зазначених доходів входять дивіденди, відсотки, а також інші доходи від фінансової діяльності, що не мають відношення до доходів від участі в капіталі.

До доходів «Дивіденди одержані» входять дивіденди, які були одержані від підприємств, які не відносяться до дочірніх, асоційованих та спільних. У відповідності до Податкового кодексу України (далі ПКУ): «дивіденди – платіж, який здійснюється юридичною особою-емітентом корпоративних прав чи інвестиційних сертифікатів на користь власника таких корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів та інших цінних паперів, що засвідчують право власності інвестора на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку» [ПКУ].

У відповідності до НП(С)БО 15 «Дохід», «дивідендами є частина чистого прибутку, розподілена між учасниками (власниками) відповідно до частки їх участі у власному капіталі підприємства» [НП(С)БО 15]. При цьому, у Законі України «Про акціонерні товариства» зазначається, що «дивіденд – частина чистого прибутку акціонерного товариства, що виплачується акціонеру з розрахунку на одну належну йому акцію певного типу та/або класу» [Про акціонерні товариства].

Що ж до доходів «Відсотки одержані», то до останніх належать відсотки за облігаціями, а також за іншими цінними паперами. Окрім того, до інших доходів від фінансових операцій належать доходи від фінансової діяльності, які не віднайшли свого відображення на інших субрахунках рахунка 73 «Інші фінансові доходи».

Інвестиційна діяльність являє собою купівлю та реалізацію активів, які амортизуються (основних засобів, нематеріальних активів та інших необоротних активів) та короткострокових фінансових інвестицій, що не виступають еквівалентами до грошових коштів. Тобто під цим розуміється, що така діяльність полягає у вкладенні капіталу задля одержання доходу. Фінансові вкладення виступають інвестиційною діяльністю для підприємства.

В склад доходів від інвестиційної діяльності входять доходи, які отримуються від: реалізації фінансових інвестицій, майнових комплексів; неопераційних курсових різниць необоротних активів (основних засобів, нематеріальних активів тощо); одержаних необоротних активів на безоплатній основі; інші доходи, одержані від звичайної діяльності [Бухгалтерський, с. 528].

Доходи від отриманих необоротних активів, фінансових інвестицій та цільового фінансування капітальних інвестицій на безоплатній основі відносяться до доходу від активів, які були отримані на безоплатній основі. Що стосується доходу від цільового фінансування капітальних інвестицій, а також від отриманих необоротних активів, отриманих на безоплатній основі, які підлягають амортизації, то останній розраховується у сумі, яка є пропорційною до суми амортизації відповідних активів з одночасним її нарахуванням. При цьому, дохід від отриманих

земельних ділянок на безоплатній основі ділянок і фінансових інвестицій визнається при вибутті останніх.

Дохід від цільового фінансування визнається лише в сумі витрат, що є пов'язаними із зазначеним фінансуванням, при чому в таких періодах, коли зазначені витрати з'явилися. Цільове фінансування не виступає доходом до тих пір, доки не буде одержано підтвердження того, що останнє буде одержано. Таке фінансування визнається доходом протягом тих періодів, коли відбулось здійснення витрат, які є мають зв'язок з виконанням умов цільового фінансування. Цільове фінансування, яке було одержано у вигляді компенсації витрат, що вже було понесено підприємством, або в цілях негайної фінансової підтримки підприємства без майбутніх, витрат, які будуть пов'язані з цим, визнається доходом того періоду, коли з'явилась дебіторська заборгованість, що має відношення до цього фінансування [Плаксієнко].

Під час провадження виробничо-господарської та фінансової діяльності підприємства через складну систему записів, до якої включені господарські операції у розрізі всіх напрямків доходів і витрат відбувається формування фінансового результату – у вигляді або прибутку або збитку. У той же час, найсуттєвіша роль відводиться достовірно визначеним, обґрунтованим витратам підприємства.

Й до нині не має одного єдиного підходу до трактування сутності витрат, що брав би до уваги національні особливості обліку в нашій країні. Якщо здійснювати розгляд визначення поняття «витрати» у відповідності до законодавчих актів, до в Податковому кодексі України (ПКУ) витрати виступають сумою будь-яких витрат, яка оплачується платником податку у грошовій, матеріальній чи нематеріальній формах, що здійснюються задля проведення господарської діяльності платника податку, через що має місце зниження економічних вигод у вигляді вибуття активів чи збільшення зобов'язань, через що відбувається зниження власного капіталу (окрім змін капіталу через його вилучення чи розподілу власником) [ПКУ].

У відповідності до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: «витрати – зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення

зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками)» [НП(С)БО 1].

НП(С)БО 16 «Витрати» виокремлює методологічні засади утворення у бухгалтерському обліку інформації щодо витрат підприємства, а також розкриття такої інформації у фінансовій звітності. Тоді як у НП(С)БО 1 приводиться визначення поняття «витрати», то у НП(С)БО 16 «Витрати» – визнання останніх: «витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені» [НП(С)БО 16].

Що ж до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) то тут витрати виступають зменшенням економічних вигод протягом звітного періоду, яке відбувається у формі відтоку чи зниження активів чи збільшення зобов'язань, що спричиняють зменшення капіталу, що є не пов'язаними з розподілом останнього між учасниками акціонерного капіталу [МСФЗ].

З огляду на вищезазначене, розуміння витрат як у відповідності до національного законодавства, так і у відповідності до міжнародного – є майже ідентичним. Останнє виступає свідченням того, що національні стандарти наближаються до міжнародних, що можна охарактеризувати як позитивний фактор у зв'язку з тим, що починає бути менше суперечок щодо тлумачень витрат при переході на обов'язкове або на добровільне складання звітності у відповідності до МСФЗ. До того ж, тлумачення витрат у відповідності до ПКУ є деталізованішим у порівнянні з НП(С)БО, адже провадиться задля визначення об'єкта оподаткування суб'єкта господарювання.

Проведемо огляд тлумачення поняття «витрати» у відповідності до поглядів вітчизняних науковців. Так, В. С. Загорський притримується думки, що витрати підприємства – це вартісна оцінка господарської (тобто підготовка, організація, провадження виробництва й реалізації продукції), соціальної та

фінансової діяльності, що виражається у грошовій формі [Фінанси, с. 225]. При цьому В. А. Дерій притримується думки, що під досліджуваним поняття розуміється «повністю або частково використані у процесі господарсько-фінансової діяльності підприємства запаси, необоротні активи, трудові й інтелектуальні ресурси, а також зменшення (погашення) зобов'язань підприємства перед бюджетом, кредиторами й іншими юридичними та фізичними особами» [Дерій, с.188]. У той же час Г.В. Нашкерська термін «витрати» трактує у вигляді споживання чи використання матеріалів, товарів, робіт, послуг під час отримання доходу [Нашкерська, с. 390]. З огляду на зазначене, у більшості наукових робіт, науковці пропонують власний підхід до розуміння поняття витрат.

Тепер зупинимось на характеристиці витрат від фінансової й інвестиційної діяльності. О.Б. Дорош здійснює поділ витрати від фінансової діяльності на 2 види: фінансові витрати та витрати від участі в капіталі (рис. 1.2) [Дорош, с. 230].

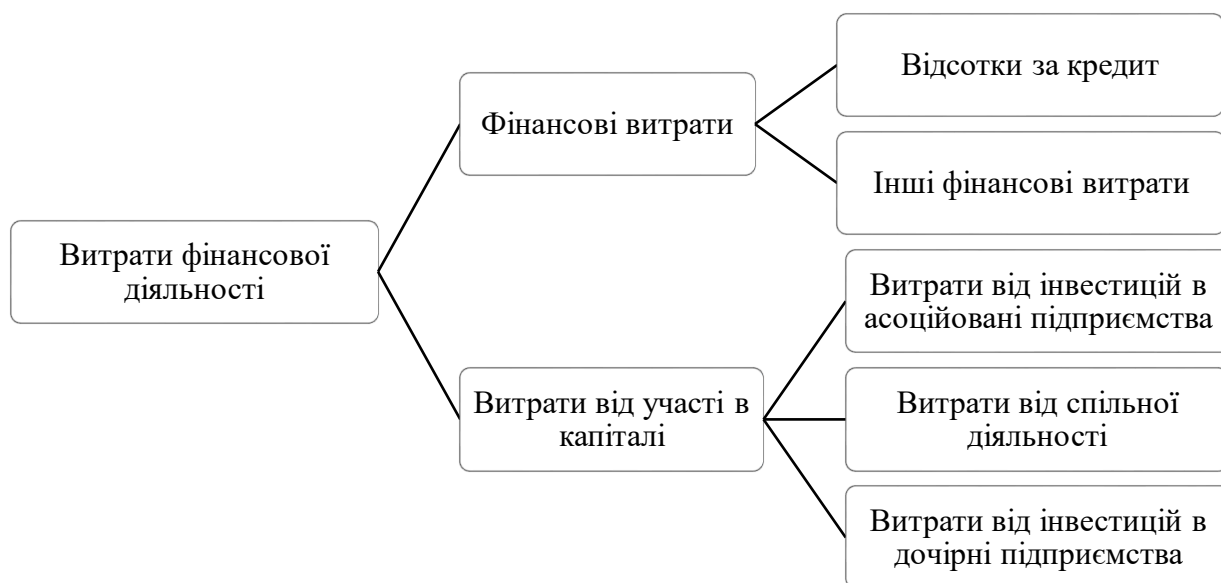

Рис. 1.2. Склад витрат фінансової діяльності підприємства

Джерело: побудовано автором за даними [Дорош, с. 230]

Інші науковці притримуються думки, що віднесення витрат від участі в капіталі до фінансової діяльності – не є вірним, натомість, вважаючи, що зазначений різновид витрат доцільно відображати у складі витрат від інвестиційної діяльності [Плаксієнко].

Під фінансовими витратами розуміються такі, які мають відношення до обслуговування позикового капіталу, тобто коштів, які залучає підприємство на умовах платності й повернення з метою забезпечення деяких заходів, а також виконання зобов'язань. Останніми охоплюються проценти за кредит, а також інші фінансові витрати. До цих витрат належать витрати, що є пов'язаними з випуском, утриманням й обігом власних цінних паперів, нарахуванням процентів у відповідності до кредитних угод (окрім банківських кредитів), фінансового лізингу тощо.

До того ж, до витрат на позики відносяться: відсотки за банківським овердрафтом, довгостроковими й короткостроковими позиками; амортизацію дисконту чи премії, яка є пов'язаною з борговими зобов'язаннями; амортизацію допоміжних витрат, які з'являються через одержання позики; фінансові витрати, що є пов'язаними з капітальною (фінансовою) орендою; курсові різниці, які з'являються у зв'язку з позиками в іноземній валюті, в тій мірі, в якій останні розглядаються як коригування витрат на проценти [Бухгалтерський].

Що стосується витрат від участі в капіталі, то зазначимо, що вони відображають той рівень збитків, яких підприємство зазнає від проведення інвестицій в асоційовані, дочірні чи спільні підприємства. Величина останніх розраховується через віднесення загальної суми збитків чи зниження власного капіталу асоційованої, дочірньої чи спільної фірм до частки підприємства в їх статутному капіталі. У той же час зазначені витрати не повинні перевищувати вартість фінансової інвестиції. Збитки чи зниження власного капіталу підприємства можуть виникнути, для прикладу, при переоцінці вартості необоротних активів й інвестицій.

У склад витрат від інвестиційної діяльності належать: собівартість фінансових інвестицій, які були реалізованими; втрати від неопераційних курсових різниць, що з'явилися під час такої діяльності; сума уцінки необоротних активів, а також фінансових інвестицій; витрати на ліквідацію необоротних активів.

Доцільно також зауважити, що для управління витратами на ефективному рівні необхідна науково обґрунтована та детальна класифікація. Класифікація

витрат, а також категорії якими остання керується – невід’ємний елемент повноцінного розуміння обліку витрат.

Класифікація витрат пояснює вплив керівництва на витрати, здійснює забезпечення контролю діяльності керівництва, підрозділів останнього, а також уможлиблює встановлення ефективності (або неефективності), які останні генерують. Численні літературні джерела містять поділ витрат у розрізі різних класифікаційних ознак, проте однієї думки науковців немає.

Узагальнимо, що під фінансовою діяльністю розуміється така, що спричиняє зміни розміру та складу як власного, так і позикового капіталів підприємства. Під інвестиційною діяльністю розуміється придбання й реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, що не виступають складовим елементом еквівалентів грошових коштів (грошей).

1.2. Особливості обліку доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності

Облік доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності характеризується деякими особливостями.

Під інвестиційною діяльністю розуміється процес організації інвестування в умовах господарювання, які є реально існуючими у країні. Згідно Закону України «Про інвестиційну діяльність» [Про інвестиційну діяльність] зазначена діяльність розкривається як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб, а також держави щодо реалізації інвестицій. Остання провадиться на основі:

- інвестування, що здійснюється недержавними підприємствами, громадянами, господарськими асоціаціями, а також релігійними й громадськими організаціями;
- державного інвестування, що здійснюється органами влади та управління України, а також державними підприємствами й установами;

- іноземного інвестування, що здійснюється іноземними державами, юридичними й фізичними особами;

- спільного інвестування, що здійснюється громадянами та юридичними особами нашої країни, а також інших держав [Про інвестиційну діяльність].

До окремої форми інвестування належить інноваційна діяльність, у відповідності до якої передбачається проведення та впровадження науково-технічних розробок під час реалізації інвестиційного проєкту чи використання в проєкті результатів наукових і проєктно-конструкторських досліджень, які були досягнуті тобто: проєктно-конструкторські розробки; наукові дослідження; випуск принципово новітніх видів техніки та технології; випуск принципово новітніх видів продукції; застосування нових технологій. Варто зазначити, що інвестиційна діяльність є завжди орієнтованою на перспективу. Інвестиційний ринок володіє власною інфраструктурою, що здійснює забезпечення послуг учасникам ринку, продавцям та покупцям інвестиційних інструментів [Скібіцький, с. 105].

Як нами вже зазначалось, доходи інвестиційної діяльності – це доходи від купівлі-продажу фінансових інвестицій (чи акцій, чи облігацій), а також необоротних активів, доходи від неопераційних курсових різниць, доходи від необоротних активів, одержаних на безоплатній основі.

Задля узагальнення інформації щодо доходів від інвестиційної, а також від фінансової діяльності підприємства у робочому плані призначаються рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності». До первинних документів під час обліку доходів від інвестиційної діяльності належать форма ОЗ-1, накладні, розрахунки й довідки бухгалтерії. Аналітичний облік провадиться у розрізі кожного виду доходів. Синтетичний облік провадиться на рахунок 74 «Інші доходи» (табл. 1.1).

Під витратами інвестиційної діяльності розуміються такі, якими володіє підприємство від залучення інвестиційних коштів інших суб'єктів господарювання, а також виконання відповідних зобов'язань. Інвестиційні витрати – це капіталовкладення фірм, компаній. До інвестиційних витрат відносяться: 1) остаточні закупівлі підприємцями машин, устаткування і верстатів для використання у виробничому процесі, 2) все будівництво, 3) зміна запасів.

Синтетичний облік витрат інвестиційної діяльності проводять на рахунок 96 «Витрати від участі в капіталі». Аналітичний облік ведуть за статтями зазначених витрат. Наприкінці звітного періоду вказані витрати списують на фінансові результати: Дебет рахунка 79 Кредит рахунків 96 [Гудзь].

Таблиця 1.1

Господарські операції по відображенню процесів інвестиційної діяльності

№ з/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
1	Отримано дохід від реалізації фінансових інвестицій	377	741
2	Отримано дохід від реалізації необоротних активів	377	742
3	Дохід від реалізації цілісних майнових комплексів	377	743
4	Отримано дохід від позитивної курсової різниці по операціям з валютою	312, 362, 632	747
5	Відображено дохід від безкоштовно триманих основних засобів (в сумі нарахованої амортизації)	424	745
6	Отримано матеріали від демонтажу основних засобів	20	746
7	Списано дохід від інвестиційної діяльності на фінансовий результат іншої звичайної діяльності	74	793

Джерело: [Побережець]

Головні вимоги до обліку інвестицій представлені в Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 12 «Інвестиції» [НП(С)БО 12].

Рахунок 96 «Втрати від участі в капіталі» володіє наступним субрахунками:

- «Втрати від інвестицій в асоційовані підприємства»;
- «Втрати від спільної діяльності»;
- «Втрати від інвестицій в дочірні підприємства».

За дебетом рахунка відображається сума визнаних втрат, за кредитом – списання на рахунок 79 «Фінансові результати». На субрахунку 961 «Втрати від інвестицій в асоційовані підприємства» ведеться облік втрат, які є пов'язаними зі зниженням частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування через отримання асоційованих підприємствами збитків.

На субрахунку 962 «Втрати від спільної діяльності» провадиться облік витрат, які є пов'язаними зі зниженням частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування через отримання збитків спільними підприємствами.

На субрахунку 963 «Втрати від інвестицій в дочірні підприємства» провадиться облік витрат, які є пов'язаними зі зниженням частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування внаслідок отримання дочірніх підприємствами збитків [Побережець, с. 94].

Рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності визначається на базі аналізу змін у статтях наступних розділів балансу:

- необоротні активи;
- поточні фінансові інвестиції (тобто, фінансові інвестиції на термін, який не перевищує 1 рік, що можуть бути вільно реалізованими в будь-який момент) [Гудзь].

Фінансова діяльність здійснює вирішальний вплив на процеси генерування вартості підприємства. Зокрема, оптимізація структури капіталу (тобто, оптимізація фінансування) спричиняє зниження затрат на його залучення, а твкож формує фінансову базу для операційної та інвестиційної діяльності на успішному рівні.

Синтетичний облік витрат фінансової діяльності здійснюють на рахунках 95 «Фінансові витрати», 97 «Інші витрати». Аналітичний облік ведуть за статтями зазначених витрат. Наприкінці звітного періоду вказані витрати списують на фінансові результати: Дебет рахунка 79 (субрахунки 2, 3 або 4) Кредит рахунків 95, 97.

Для синтетичного обліку доходів від фінансової діяльності використовуються рахунки 72 «Дохід від участі в капіталі» та 73 «Інші фінансові доходи». До первинних документаів з обліку доходів від фінансової діяльності – відносяться розрахунки (довідки) бухгалтерії [Зелікман].

У діючій системі обліку, фінансові результати від фінансових операцій відображаються в незалежності від виду діяльності, де вони були одержані. Щодо

цього свідчить виділення на рахунку 79 субрахунку 792 «Результат фінансових операцій» (табл. 1.2).

Проте, зазначена методика відображення фінансового результату не відповідає методиці визначення руху грошових коштів як від фінансової, так і від інвестиційної діяльності. З огляду на це ряд науковців [Бровко] висувають пропозиції щодо відокремленого відображення в поточному обліку на рахунках бухгалтерського обліку та у звітності витрат, доходів й фінансових результатів від інвестиційної та фінансової діяльності. Вітчизняним підприємствам необхідно здійснити забезпечення розкриття відповідної інформації для ухвалення управлінських рішень, які були б ефективними.

Таблиця 1.2

Методика відображення операцій фінансової та інвестиційної діяльності на рахунках бухгалтерського обліку

Автор (джерело)	Види діяльності		
	Інвестиційна діяльність		Фінансова діяльність
План рахунків бухгалтерського обліку	96 «Втрати від участі в капіталі» 97 «Інші витрати» 72 «Дохід від участі в капіталі» 74 «Інші доходи»		95 «Фінансові витрати» 73 «Інші фінансові доходи»
	792 «Результат фінансових операцій»		
С.Ф. Голов, З.В. Задорожний, В.С. Лень, Г.В. Нашкерська	Фінансові витрати, доходи і результати фінансових операцій		Витрати, доходи і результати іншої звичайної діяльності
	96 «Втрати від участі в капіталі» 95 «Фінансові витрати» 72 «Дохід від участі в капіталі» 73 «Інші фінансові доходи»		97 «Інші витрати» 74 «Інші доходи»
	792 «Результат фінансових операцій»		
Ф.Ф. Бутинець, Р.Л. Хом'як, Н.В. Чебанова	Інвестиційна діяльність	Фінансова діяльність	Інша звичайна діяльність
	96 «Втрати від участі в капіталі» 72 «Дохід від участі в капіталі»	95 «Фінансові витрати» 73 «Інші фінансові доходи»	97 «Інші витрати» 74 «Інші доходи»
	792 «Результат фінансових операцій»		

Джерело: [Гудзь]

До одного з головних недоліків обліку сучасності відноситься те, що й до нині немає єдиної системи реєстрів обліку й бухгалтерських рахунків задля

відображення витрат, доходів і результатів від фінансової та інвестиційної діяльності підприємства. При цьому, наявні облікові реєстри, бухгалтерські рахунки, а також статистична звітність не надають даних, які були б достовірними задля проведення економічного аналізу впливу від доходів та витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на результати діяльності, яку здійснює підприємство. Через це варто у Звіті про фінансові результати виокремити окремі показники щодо формування фінансових результатів у розрізі всіх видів звичайної діяльності, так як користувачам інформації необхідно бачити у Звіті не тільки загальний результат від звичайної діяльності, але й також фінансовий результат від кожного виду зазначеної діяльності.

1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності

Під нормативним забезпеченням обліку і контролю доходів і витрат від інвестиційної та фінансової діяльності розуміється сукупність нормативно-правових актів найвищих гілок влади у державі, Міністерства фінансів України, інших міністерств та відомств, а також кожного окремого підприємства, що надають можливість функціонувати у повній мірі та швидко розвиватися бухгалтерському обліку, фінансовій звітності, а також економічному контролю у нашій країні.

З-поміж головних видів нормативно-правового забезпечення обліку і контролю витрат та доходів підприємств доцільно зазначити наступні: Податковий Кодекс України, Бюджетний Кодекс України, Цивільний Кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»; Укази Президента України; постанови і рішення Кабінету Міністрів України; накази, постанови, розпорядження, листи, роз'яснення міністерств та відомств; НП(С)БО 15 «Дохід»,

НП(С)БО 16 «Витрати», МСФО 18 «Дохід», МСФЗ; наказ про облікову політику підприємства, графіки документообігу, графіки виконання обліково-звітних та контрольноревізійних робіт тощо.

Такого окремого міжнародного стандарту, який би демонстрував методологію обліку витрат та порядок розкриття останніх, у фінансовій звітності – немає, а тому питання, які стосуються поняття оцінки, визнання й класифікації витрат, розкриваються у Концептуальній основі складання та подання фінансових звітів МСФЗ 1 «Подання фінансових звітів», МСФЗ 2 «Запаси», МСФЗ 16 «Основні засоби».

Огляд нормативної бази на нормативних документів з обліку та контролю доходів і витрат від інвестиційної та фінансової діяльності наведено в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

**Нормативні документи, які регулюють облік та контроль витрат і доходів
про від інвестиційної та фінансової діяльності підприємства**

Документ	Короткий зміст	Використання процесі обліку і контролю
1	2	3
Конституція України []	Основний закон України	Загальні положення, у відповідності до яких встановлюються правові засади, а також регулюється діяльність підприємства
Податковий кодекс України []	Надає перелік податків та зборів, визначає платників останніх	Перевірка вірності обчислення доходів та витрат у грошовій, матеріальній, а також нематеріальній формах
Господарський кодекс України	Здійснює встановлення правових основ господарської діяльності підприємств	Надає забезпечення збільшення рівня ефективності діяльності підприємства
Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні []	Здійснює визначення правових, а також організаційних засади провадження фінансового контролю, порядку здійснення податкового контролю, а також відповідальність за недоодержання законодавства	Організація провадження фінансового контролю

Продовження табл. 1.3

1	2	3
Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність []	Здійснює визначення правових засад аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності в Україні, а також займається регулюванням відносин, які з'являються при її провадженні	Організація проведення аудиту діяльності підприємства
Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні []	Здійснює формулювання головних принципів, організації бухгалтерського обліку й фінансової звітності, перелік документів бухгалтерського обліку, що є затвердженими	Здійснює встановлення щодо того чи відповідає господарська діяльність до чинного законодавства
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» []	Демонструє формування й зміст звіту про фінансові результати, вказуючи умови щодо розкриття змісту статей	Визнання доходів та витрат, контроль за вірністю відображення останніх у вказаному звіті
НП(С)БО 16 «Витрати» []	Принципи формування інформації, які має відношення до витрат й внесення останніх у фінансову звітність	Створення принципів організації проведення операцій з витратами
НП(С)БО 15 «Дохід» []	Демонструють методології формування доходів, а також відображення останніх в бухгалтерському обліку й складання на їх основі фінансової звітності	Створення засад з метою організації обліку доходів підприємства
Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій []	Несе інформацію щодо наявності й руху активів, капіталу, а також зобов'язань, показує порядок ведення бухгалтерських проведень із застосуванням метод подвійного запису	З метою полегшення проведення організації бухгалтерського обліку
Про затвердження типових форм первинного обліку Наказ міністерства статистики []	Зображення типових форм, що використовуються в первинному обліку	Застосовується для вірного заповнення документів, які відображають витрати й доходи від інвестиційної та фінансової діяльності

Джерело: побудовано автором

Базуючись на міжнародних стандартах бухгалтерського обліку в Україні розроблені та діють національні Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку – НП(С)БО.

Задля того, аби здійснити врегулювання системи бухгалтерського обліку, а також встановити єдині правила в нашій країні сформовано єдину нормативну базу обліку доходів та витрат від операційної діяльності, щодо доходів і витрат від інвестиційної та фінансової діяльності, проте існують деякі неузгодженості, суперечності, а також певна відсутність конкретності методології обліку.

Для цього необхідно аби державне регулювання бухгалтерського обліку доходів і витрат від інвестиційної та фінансової діяльності було направлено на розробку єдиних правил у питаннях організації обліку.

До істотної умови при поліпшенні діючих національних стандартів відносяться конкретизація деяких понять й термінів, зближення діючих вітчизняних стандартів обліку витрат до податкового законодавства України, розроблення єдиного підходу для оцінки, обліку, визнання, а також відображення доходів й витрат від інвестиційної та фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Також необхідно використовувати міжнародні стандарти задля складання фінансової звітності, яка виступатиме запорукою прозорості інформації, на основі додержання єдиних правил.

Чинна система бухгалтерського обліку, а також економічного контролю витрат і доходів від інвестиційної та фінансової діяльності підприємств не може існувати за відсутності відповідного нормативно-правового забезпечення останнього. Таке забезпечення формувалось протягом багатьох років існування України, а також перебуває на етапі постійних змін, що відбуваються поряд із політичними, економічними, інтеграційними, соціальними, а також багатьма іншими чинниками.

Висновки до розділу 1

Отже, фінансова діяльність – це така, що спричиняє зміни розміру та складу як власного, так і позикового капіталів підприємства. Під інвестиційною діяльністю розуміється придбання й реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, що не виступають складовим елементом еквівалентів грошових коштів (грошей).

До доходів від фінансової діяльності відносяться операції з участі у капіталі асоційованих, дочірніх підприємств, а також спільної діяльності, залучення позикового капіталу (випуск, утримання та обіг власних цінних паперів, кредитів, позик), фінансового лізингу. В склад доходів від інвестиційної діяльності входять доходи, які отримуються від: реалізації фінансових інвестицій, майнових комплексів; неопераційних курсових різниць необоротних активів (основних засобів, нематеріальних активів тощо); одержаних необоротних активів на безоплатній основі; інші доходи, одержані від звичайної діяльності.

Під фінансовими витратами розуміються такі, які мають відношення до обслуговування позикового капіталу, тобто коштів, які залучає підприємство на умовах платності й повернення з метою забезпечення деяких заходів, а також виконання зобов'язань. Останніми охоплюються проценти за кредит, а також інші фінансові витрати. До цих витрат належать витрати, що є пов'язаними з випуском, утриманням й обігом власних цінних паперів, нарахуванням процентів у відповідності до кредитних угод (окрім банківських кредитів), фінансового лізингу тощо.

Задля узагальнення інформації щодо доходів від інвестиційної, а також від фінансової діяльності підприємства у робочому плані призначаються рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності». До первинних документів під час обліку доходів від інвестиційної діяльності належать форма ОЗ-1, накладні, розрахунки й довідки бухгалтерії. Аналітичний облік провадиться у розрізі кожного виду доходів. Синтетичний облік провадиться на рахунку 74 «Інші доходи». Синтетичний облік витрат інвестиційної діяльності провадять на рахунку 96

«Витрати від участі в капіталі». Аналітичний облік ведуть за статтями зазначених витрат. Наприкінці звітного періоду вказані витрати списують на фінансові результати: Дебет рахунка 79 Кредит рахунків 96.

Для синтетичного обліку доходів від фінансової діяльності використовуються рахунки 72 «Дохід від участі в капіталі» та 73 «Інші фінансові доходи». До первинних документаів з обліку доходів від фінансової діяльності – відносяться розрахунки (довідки) бухгалтерії. Синтетичний облік витрат фінансової діяльності здійснюють на рахунках 95 «Фінансові витрати», 97 «Інші витрати». Аналітичний облік ведуть за статтями цих витрат. Наприкінці звітного періоду вказані витрати списують на фінансові результати: Дебет рахунка 79 (субрах. 2, 3 або 4) Кредит рахунків 95, 97.

Під нормативним забезпечення обліку і контролю доходів і витрат від інвестиційної та фінансової діяльності розуміється сукупність нормативно-правових актів найвищих гілок влади у державі, Міністерства фінансів України, інших міністерств та відомств, а також кожного окремого підприємства, що надають можливість функціонувати у повній мірі та швидко розвиватися бухгалтерському обліку, фінансовій звітності, а також економічному контролю у нашій країні.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА СТАНУ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ВІД ФІНАНСОВОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ «СВІТАНОК»

2.1. Техніко-організаційна характеристика підприємства Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок»

Дослідження в нашій роботі було проведене на основі матеріалів комунального закладу «Центр соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей одеської обласної державної адміністрації». Скорочена назва: КЗ «ЦСПРД ССД ООДА».

Комунальний заклад «Обласний притулок для дітей «Світанок» служби у справах дітей одеської обласної державної адміністрації» було засновано 02.12.2005 р. А вже у 22.04.2019 р. змінилась назва установи на комунальний заклад «Центр соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей одеської обласної державної адміністрації» [Youcontrol.com].

Організаційно-правова формою є комунальна організація (установа, заклад).

Формою власності – є державна власність / власність територіальних громад.

Директором комунального закладу – є Делі Ольга Олександрівна.

Код ЄДРПОУ: 25832150.

Основний вид діяльності: «87.90 Надання інших послуг догляду із забезпеченням проживання» [Youcontrol.com].

Засновник закладу виступає Одеська Обласна Державна Адміністрація.

Центр соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей одеської обласної державної адміністрації – це заклад соціального захисту, який був створений задля тривалого (стаціонарного) чи денного перебування дітей у віці від трьох до вісімнадцяти років, що опинились у складних життєвих обставинах, надання останнім комплексної психологічної, соціальної, медичної, педагогічної, правової, а також інших видів допомоги [Youcontrol.com].

До головних завдань КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» належать:

- провадження соціального захисту дітей, які були прийнятими до центру;
- забезпечення дітей комплексом соціальних послуг;
- провадження соціально-педагогічної корекції з взяттям до уваги індивідуальних потреб кожної дитини;
- направленість на повернення дитини в біологічну сім'ю;
- забезпечення відвідування дітьми загальноосвітніх чи інших навчальних закладів або індивідуального навчання з взяттям до уваги потреб й можливостей кожної окремої дитини;
- направленість на формування власної життєвої позиції у дітей задля подолання звичок асоціальної поведінки;
- надання психологічної, а також інших видів допомоги батькам (чи особам, які замінюють останніх) дітей, що знаходяться в центрі, направленої на повернення дитини до сім'ї;
- розробка рекомендацій у питаннях соціально-психологічної адаптації дитини для педагогічних й соціальних працівників та батьків.

Організаційна структура КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» наведена на рис. 2.1.

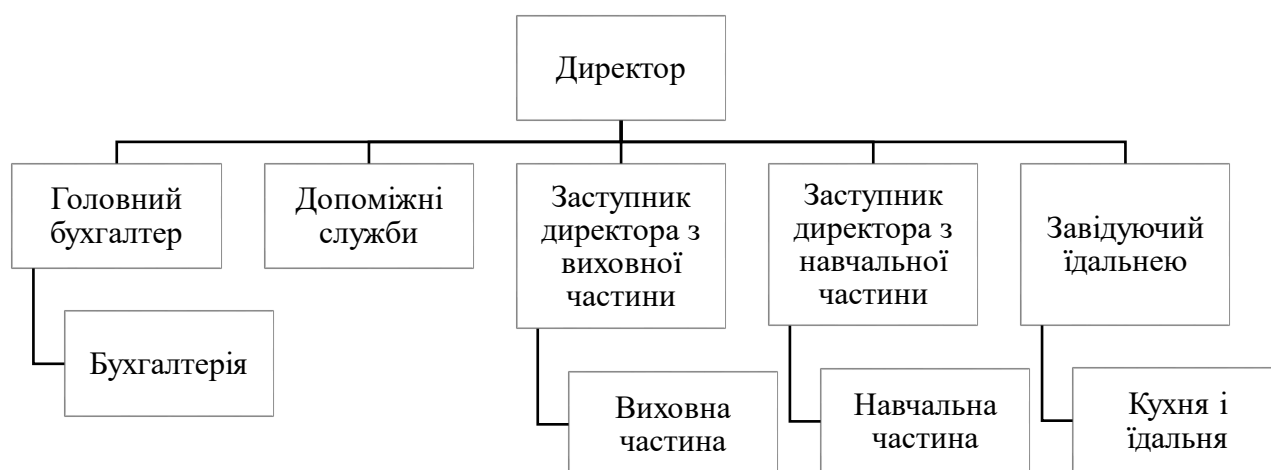

Рис. 2.1. Схема організаційної структури КЗ «ЦСПРД ССД ООДА»

Джерело: побудовано за даними статуту підприємства

Як видно з рис.2.1., організаційна структура підприємства у відповідності до типу – є лінійною. Зазначена структура характеризується наступними перевагами: чітка підпорядкованість підрозділів, з огляду на що інформація зверху до низу доходить швидко чіткою та не викривленою.

Облікова політика КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» є побудованою у відповідності до принципів і методів провадження бухгалтерського обліку в нашій країні у відповідності до Національного положення (Стандарту), що був затвердженим Міністерством фінансів України. Підприємством, зокрема, було обрано наступні правила й методи:

- для амортизації основних засобів – використовується прямолінійний метод;
- для оцінки вартості запасів – використовується метод середньозваженої собівартості.

Проведемо аналіз основних економічних показників діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» на основі звітності підприємства за останні три роки (Додатки А, Б, В, Д). Для цього проаналізуємо чистий дохід, собівартість, чисельність працівників, чистий прибуток та інші показники (табл. 2.1).

Аналізуючи результати діяльності підприємства за 2020 рік відносно до попередніх років, спостерігаємо нерівномірне зростання чистого доходу (виручки) від реалізації продукції КЗ «ЦСПРД ССД ООДА». Значне зростання показника у 2019 році порівняно з 2018 роком на 20317 тис. грн. (34,07%), змінилось деяким зниженням у 2020 році на 5652 тис. грн. (7,07%).

Аналогічно змінювався показник валового прибутку. У 2019 році зріс на 16978 тис. грн. (75,11%), а у 2020 році знизився на 7760 тис. грн. (19,6%). При цьому, зважаючи на стабільне зростання витрат протягом 2018-2020 років: собівартість зросла на 5447 тис. грн. або на 14,71%, витрати на збут – на 481 тис. грн. або 19,48%, адміністративні витрати – на 3303 тис. грн. або 33,31%, чистий прибуток КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» зменшився у 2020 році відносно до 2018 року на 226513 тис. грн. (87,73%).

Інші операційні доходи КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» у 2020 році склали 37925 тис. грн., з них 37519 тис. грн. – безповоротна фінансова допомога, яка

складає 33,4% загальних операційних доходів підприємства. Порівнюючи з чистим прибутком 31678 тис. грн., бачимо, що позитивний фінансовий результат у 2020 році досягнуто саме за рахунок отриманої безповоротної фінансової допомоги. Витрати на 1 грн. чистої виручки від реалізації у 2020 році зросли на 13,23% (7 коп.).

Таблиця 2.1

**Основні техніко-економічні показники діяльності підприємства КЗ «ЦСПРД
ССД ООДА» за 2018-2020 рр.**

Показник	Од. виміру	Роки			Відхилення			
					2020/2018		2020/2019	
		2018	2019	2020	(+/-)	%	(+/-)	%
Чистий дохід від реалізованої продукції (ЧД)	тис.грн.	59634	79951	74299	14665	24,59	-5652	-7,07
Собівартість реалізованої продукції (СБ)	тис.грн.	37029	40368	42476	5447	14,71	2108	5,22
Валовий прибуток	тис.грн.	22605	39583	31823	9218	40,78	-7760	-19,60
Витрати на збут	тис.грн.	2469	2708	2950	481	19,48	242	8,94
Адміністративні витрати	тис.грн.	9915	12133	13218	3303	33,31	1085	8,94
Прибуток чистий	тис.грн.	258191	9784	31678	-226513	-87,73	21894	223,77
Витрати на 1 грн. виручки від реалізації (СБ/ЧД)	коп.	0,62	0,50	0,57	-0,05	-7,93	0,07	13,23
Необоротні активи	тис.грн.	140556	138476	142802	2246	1,60	4326	3,12
Оборотні активи	тис.грн.	6466	6006	7199	733	11,34	1193	19,86
Власний капітал	тис.грн.	-5662	4058	35736	41398	731,16	31678	780,63
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	тис.грн.	145943	131863	73407	-72536	-49,70	-58456	-44,33
Поточні зобов'язання і забезпечення	тис.грн.	6741	8561	40858	34117	506,11	32297	377,26
Валюта балансу	тис.грн.	147022	144482	150001	2979	2,03	5519	3,82

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності підприємства

Аналіз показників балансу КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» вказує, що у 2020 році порівняно з 2018 роком необоротні активи підприємства зросли на 2246 тис. грн. (1,6%), оборотні активи збільшились на 733 тис. грн. (11,34%), власний капітал зріс

на 41398 тис. грн. (731,16%), довгострокові зобов'язання і забезпечення зменшились на 72536 тис. грн. (49,70%), але при цьому зросли поточні зобов'язання і забезпечення на 34117 тис. грн. (506,11%), що в результаті привело до зростання показника валюти балансу на 2979 тис. грн. (2,03%).

Для наочності відобразимо зміну показників діяльності підприємства КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» за 2018-2020 рр. на рис. 2.2.

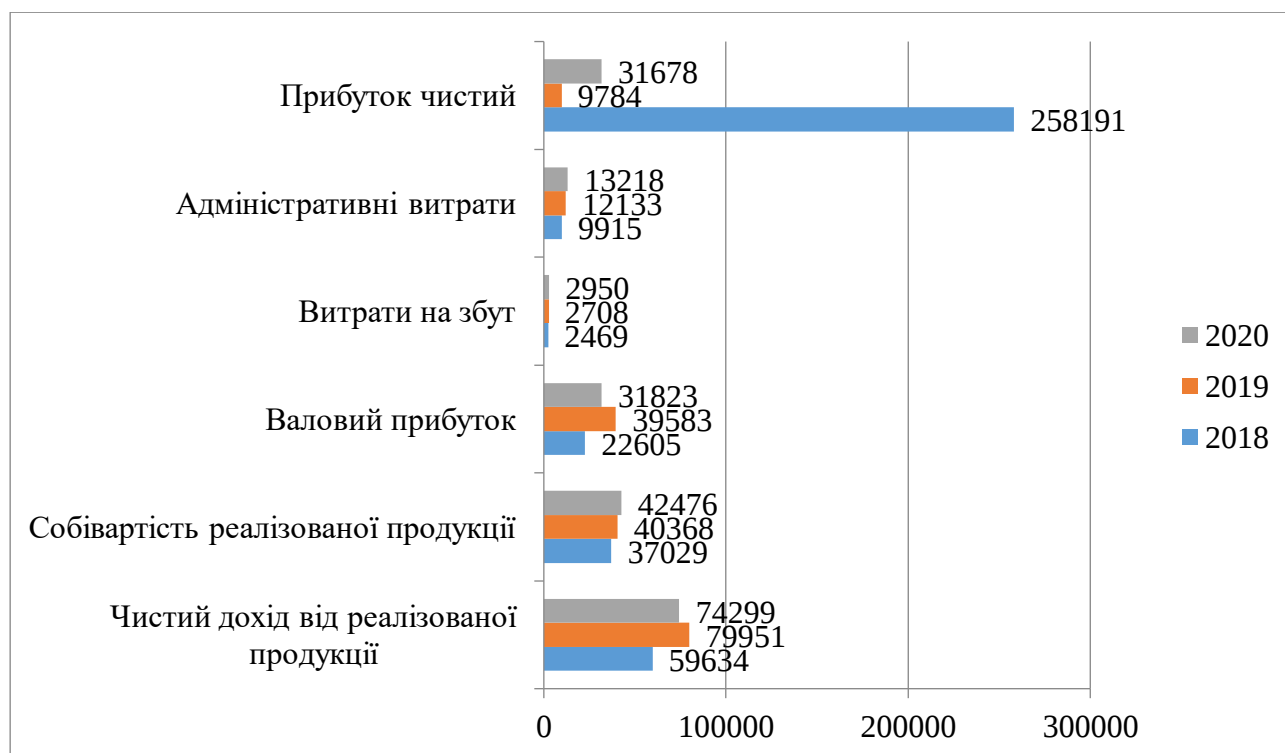

Рис. 2.2. Динаміка основних техніко-економічних показників діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» за 2018-2020 рр.

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності підприємства

За період 2018-2020 рр. сума доходу КЗ «ЦСПРД ССД ООДА», хоч нерівномірно, проте мала тенденцію до зростання, що виступає свідченням зростання масштабів діяльності останнього, а також зміцнення позицій на ринку, проте лише якщо зазначене зростання відбулося за рахунок збільшення обсягів виробництва, а не за рахунок збільшення цін під впливом інфляційних процесів. Вплив інфляції на зростання доходів – це негативне явище.

Отже, можемо зробити висновок, що діяльність КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» характеризується нестабільністю показників. Зважаючи на певне зменшення виробництва, зростання собівартості продукції та інших витрат, виробничо-господарську діяльність підприємства КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» не можна назвати дуже успішною, тому керівництву необхідно вживати заходи для стабілізації показників.

Проаналізуємо доходи і витрати від фінансової та інвестиційної діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Доходи і витрати від фінансової та інвестиційної діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» за 2018-2020 рр.

Показник	Од. виміру	Роки			Відхилення			
					2020/2018		2020/2019	
		2018	2019	2020	(+/-)	%	(+/-)	%
Інші фінансові доходи	тис.грн.	37	0	0	-37	-100,00	0	0,00
Інші доходи	тис.грн.	259483	7	15	-259468	-99,99	8	114,29
Фінансові витрати	тис.грн.	3523	23367	21904	18381	521,74	-1463	-6,26
Інші витрати	тис.грн.	8372	33	33	-8339	-99,61	0	0,00

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності підприємства

КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» не мало доходів від фінансової діяльності у 2019-2020 рр. Дохід від інвестиційної діяльності або інші доходи були на рівні 259483 тис. грн., а у 2019 р. значно знизилась, до 7 тис. грн. Після зростання у 2020 р. цього показника на 8 тис. грн. (114,29%), він залишився на значно нижчому рівні, ніж у 2018 р. (на 259468 тис. грн. або 99,99%).

Фінансові витрати КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» навпаки суттєво зросли у 2020 році відносно до 2018 року (на 18381 тис. грн. або 521,74%). Але якщо порівнювати 2020 і 2019 роки, то можна побачити зменшення цього показника на 1463 тис. грн. або 6,26%. Інші витрати КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» зменшились у 2019 р. і залишились на цьому ж рівні у 2020 р., тобто були менші на 8339 тис. грн. або 99,61%.

Негативно на діяльність КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» здійснює вплив існуюча плінність кадрів, відсутність достатнього розвитку державних програм підтримки центрів соціально-психологічної реабілітації, відсутність досконалості системи податкового законодавства; залежність підприємства від частих змін, які вносяться до законодавства, враховуючи податкове, що, зазвичай, спричиняє додаткові витрати.

Розглянемо документальне відображення та узагальнення інформації про доходи і витрати від фінансової та інвестиційної діяльності у звітності підприємства Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок».

2.2. Документальне відображення та узагальнення інформації про доходи і витрати від фінансової та інвестиційної діяльності у звітності підприємства Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок»

Методичні засади формування, оцінки та визнання у бухгалтерському обліку інформації про доходи, витрати від фінансової та інвестиційної діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА», а також порядок їх розкриття у фінансовій звітності визначають П(С)БО 15 «Дохід», П(С)БО 16 «Витрати» та П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати».

Питання методичного характеру у питаннях бухгалтерського обліку витрат, доходів та фінансових результатів діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» визначаються у Положенні про облікову політику підприємства.

До первинних документів для обліку доходів від участі в капіталі КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відносяться розрахунки й довідки бухгалтерії. До первинних документів для обліку інших фінансових доходів КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відносяться розрахунки й довідки бухгалтерії, прибуткові касові ордери, виписки банку тощо.

Аналітичний облік фінансових доходів КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» провадиться у відповідості до об'єктів інвестування.

Відображення інших доходів у бухгалтерському обліку КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» провадиться на основі договорів, прибуткових касових ордерів, актів ліквідації, актів приймання-передачі, виписок банку, актів оприбуткування матеріалів, довідок і розрахунків бухгалтерії.

Аналітичний облік по рахунках 74 «Інші доходи» і 97 «Інші витрати» ведеться за статтями доходів і витрат.

Віднесення доходів і витрат до фінансової та інвестиційної діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» оформлюється розрахунком бухгалтерії. Довідки й розрахунки бухгалтерії виступаються також задля відображення накопичення фінансових результатів різних видів діяльності, а також зарахування до складу нерозподіленого прибутку (збитку). Відображення інформаційних даних щодо застосування прибутку провадиться на основі розрахунків, а також довідок бухгалтерії.

Рух зазначених документів провадиться у відповідності до графіку документообігу, який був затверджений на КЗ «ЦСПРД ССД ООДА». Узагальнення інформації щодо доходів, витрат, а також фінансових результатів КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відбувається у відповідних облікових регістрах з перенесенням даних до головної книги у подальшому. Щодо фінансової звітності такі об'єкти обліку відображаються у ф. №1-м «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».

З огляду на вищенаведене, звітність КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» складається з Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.

Фінансову звітність КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» подає органам, до сфери управління яких відносяться підприємства, трудовим колективам (на вимогу останніх), власникам (засновникам) у відповідності до установчих документів, а також згідно у відповідності до законодавства – іншим органам й користувачам, на кшталт, органам Держстату.

При поданні фінансової звітності бухгалтер КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» керується наступним:

– Порядком подання фінансової звітності, затвердженого постановою КМУ від 28.02.2000 р. № 419;

– Н(П)СБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Періодами звітування КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» виступають:

– для квартальної звітності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА», термін подання встановлено – не пізніше двадцять п'ятого числа місяця, що є наступним за звітним кварталом;

– для річної звітності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» – не пізніше двадцять восьмого лютого наступного за звітним року.

Підставою для складання фінзвітності виступає бухгалтерський облік, що у КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» провадиться у відповідності до Плану рахунків бухгалтерського обліку капіталу, активів, зобов'язань, а також господарських операцій підприємств та організацій, які були затвердженими наказом Мінфіну від 30.11.1999 р. №291.

У звіті про фінансові результати КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» доходи від інвестиційної діяльності наводяться у 2 статтях 2200 «Дохід від участі в капіталі» та 2240 «Інші доходи», а витрати – відповідно у статтях 2255 «Втрати від участі в капіталі» та 2270 «Інші витрати».

Доходи від фінансової діяльності відображається у звіті про фінансові результати КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» у статтях 2220 «Інші фінансові доходи», а витрати – у статті 2250 «Фінансові витрати».

Підприємство КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» може розробляти додаткові субрахунки й аналітичні рахунки на самостійній основі, у відповідності до специфіки діяльності, конкретних потреб, завдань управління та контролю. Проте, на нинішній момент, КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» застосовує стандартні рахунки та субрахунки для обліку доходів і витрат від фінансової й інвестиційної діяльності, за відсутності застосування додаткових. Організація аналітичного обліку витрат, доходів і фінансових результатів підприємства провадиться у розрізі кожного види останніх за рахунками.

Досліджуване підприємство КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» використовує у власній діяльності програмний продукт «1С:Бухгалтерія 8.0», що характеризується багатьма перевагами перед іншими схожими програмними продуктами. «1С:Бухгалтерія» виступає комплексним програмним продуктом, що має багато спеціалізованих галузевих версій. Програма має гнучку конфігурацію, а також може бути налаштованою у відповідності до вимог певного конкретного підприємства. Різні версії зазначеної програми можуть бути застосовані задля створення окремого автоматизованого робочого місця (АРМ) бухгалтера чи для організації системи бухгалтерського обліку на основі локальної комп'ютерної мережі підприємства з існуванням можливості оновлення встановленого програмного продукту через Internet.

Проте, не дивлячись на істотні переваги, програма «1С:Бухгалтерія» містить й недоліки, з-поміж яких не останнім виступає її висока вартість. Окрім того, робота із зазначеною програмою потребує спеціальних знань щодо інтерфейсу, а також особливостей конфігурації. «1С:Бухгалтерія», що є призначеною для локальної комп'ютерної мережі, також потребує спеціальної кваліфікації у галузі мережевого адміністрування.

Автоматизація системи бухгалтерського обліку КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» дозволяє суттєво полегшити працю бухгалтера, позбавити останнього від рутинної роботи, підвищує рівень оперативності й точності облікової інформації, дає змогу більше приділяти проведенню як економічного, так і фінансового аналізу роботи підприємства, а також пошуку резервів щодо зростання рівня ефективності зазначеної роботи, проте, вважаємо, що програмне забезпечення КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» потребує покращення.

Розглянувши документальне відображення та узагальнення інформації про доходи і витрати від фінансової та інвестиційної діяльності у звітності підприємства Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок», перейдемо до вивчення процесу синтетичного, аналітичного обліку і контролю зазначених показників на досліджуваному підприємстві.

2.3. Синтетичний, аналітичний облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на підприємстві Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок»

До фінансових витрат КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» належать витрати на проценти за користування кредитами, які були одержаними, за облігаціями випущеними, за фінансовою орендою, а також інші витрати підприємства, які мають зв'язок із запозиченнями, але не враховуючи фінансових витрат, що входять до собівартості кваліфікаційних активів у відповідності до П(С)БО 31 «Фінансові витрати».

На рахунку 95 «Фінансові витрати» КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» обліковує витрати фінансової діяльності підприємства, а саме: сплату процентів за користування кредитами, витрати по випуску й обігу власних цінних паперів, відсотки по фінансовому лізингу. Нарахування відсотків за кредит КЗ «ЦСПРД ССД ООДА»: дебет рахунка 95 і кредит рахунка 68 «Розрахунки за іншими операціями» (субрахунок 684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»). Списання фінансових витрат КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відбувається за проводкою: дебет рахунка 79 і кредит рахунка 95.

Рахунок 95 КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» має два субрахунки:

- 951 «Відсотки за кредит»;
- 952 «Інші фінансові витрати».

На субрахунку 951 бухгалтери КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» ведуть облік витрат, що є пов'язаними з нарахуванням й сплатою відсотків за користування кредитами банків. На субрахунку 952 КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» обліковує витрати, які є пов'язаними із залученням позикового капіталу, а саме витрати, які є пов'язаними з випуском, утриманням й обігом власних цінних паперів, нарахуванням відсотків у відповідності до договорів фінансового лізингу (табл. 2.3).

Облік фінансових витрат КЗ «ЦСПРД ССД ООДА»

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
	дебет	кредит
Нараховано відсотки за користування банківським кредитом	951 «Відсотки за кредит»	684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»
З поточного рахунку сплачено банку відсотки за користування кредитом	684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»
Відображено премію за придбаною фінансовою інвестицією	952 «Інші фінансові витрати»	14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 35 «Поточні фінансові інвестиції»
Списано фінансові витрати на фінансові результати	792 «Результат фінансових операцій»	95 «Фінансові витрати»

Джерело: складено автором за даними підприємства

На рахунку 96 «Втрати від участі в капіталі» КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» обліковує втрати від знецінення вартості інвестицій, облік яких провадиться у відповідності до методу участі в капіталі, які з'являються під час інвестиційної діяльності підприємства. Зниження частки інвестора в чистих активах об'єкта інвестування внаслідок одержання збитків дочірніми підприємствами на КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» – є відсутнім. Списання втрат від участі в 59 капіталі КЗ «ЦСПРД ССД ООДА»: дебет рахунка 792 «Результат фінансових операцій» і кредит рахунка 96.

На рахунку 97 «Інші витрати» КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» обліковує витрати, які з'являються під час звичайної діяльності, окрім фінансових витрат, але не пов'язані з виробництвом чи реалізацією основної продукції (товарів) й послуг, а саме: балансова вартість фінансових інвестицій, які були реалізованими, балансова вартість необоротних активів, які були реалізованими та витрати щодо реалізації останніх, втрати від зміни курсу гривні до іноземної валюти, сума знецінених необоротних активів та фінансових інвестицій.

Такі витрати КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відображає по дебету рахунка 97 з кредита рахунків 10 «Основні засоби», 11 «Інші необоротні матеріальні активи»,

12 «Нематеріальні активи», 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 16 «Довгострокові біологічні активи», 65 «Розрахунки за страхуванням», 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». По кредиту рахунка 97 показують надходження коштів та списання витрат в кореспонденції з дебетом рахунків 30 «Готівка», 31 «Рахунки в банках», 70 «Доходи від реалізації», 79 «Фінансові результати».

Пі фінансовими доходами КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» розуміються такі, що були одержані підприємством у звітному році від провадження фінансових інвестицій, фінансової оренди, а також інших фінансових операцій.

Облік фінансових доходів КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» веде на рахунках 72 «Дохід від участі в капіталі» і 73 «Інші фінансові доходи». На рахунку 72 «Дохід від участі в капіталі» КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» здійснює облікування доходів, які одержуються від асоційованих, дочірніх чи спільних підприємств і облік яких провадиться у відповідності до методу участі в капіталі. За кредитом рахунку на КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» демонструється одержання доходу, а за дебетом відображають списання для того, аби закрити рахунок 79 «Фінансові результати». Інструкцією №291 до рахунку 72 «Дохід від участі в капіталі» передбачаються наступні субрахунки:

- 721 «Дохід від інвестицій в асоційовані підприємства»;
- 722 «Дохід від спільної діяльності»;
- 723 «Дохід від інвестицій в дочірні підприємства» [Інструкція №291].

При відображенні доходів від участі в капіталі бухгалтери КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» записують наступні бухгалтерські проведення: на суму одержаних доходів: дебет 14 та кредит 72; списання одержаного доходу на фінансовий результат – дебет 72 та кредит 792.

На рахунку 73 «Інші фінансові доходи» КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відображає доходи, які були отриманими у вигляді дивідендів та відсотків від провадження фінансових інвестицій, що не обліковуються у відповідності до методу участі в капіталі, доходи від фінансової оренди, а також інші доходи від фінансових

операцій. У розрізі видів операцій провадиться облік на рахунках доходів за їх видами.

Рахунок 73 КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» має 3 субрахунки: 731 «Дивіденди одержані»; 732 «Відсотки одержані»; 733 «Інші доходи від фінансових операцій». На субрахунку 731 КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» представляється інформація щодо дивідендів від інших підприємств, проте які належать підприємству від інших підприємств, які не є асоційованими, дочірніми й спільними. Суму нарахованих дивідендів бухгалтери КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» записують з допомогою бухгалтерського запису: дебет 373 та кредит 731.

Субрахунок 732 КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» формує інформацію щодо доходів, які були одержані і які складаються з відсотків за облігаціями або цінними паперами, що є придбаними від фінансової оренди, за збереження коштів на поточних 61 рахунках. Суму нарахованих та одержаних відсотків бухгалтери КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відображають бухгалтерською проводкою: дебет 373, 311 і кредит 732 (табл. 2.4).

Сума перевищення номінальної вартості над вартістю фінансових інвестицій, які були придбаними, тобто сума дисконту, які придбані до погашення та інші фінансові доходи КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відображається на рахунку 733: дебет 35,14 та кредит 733.

На загальну суму одержаних інших фінансових доходів КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» в кінці звітного періоду закривається рахунок, про що засвідчує запис: дебет 73 і кредит 792.

Таблиця 2.4

Кореспонденція рахунків КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» з обліку інших доходів

№ з/п	Зміст господарської операції	Підстава (документ)	Кореспондуючі рахунки	
			дебет	кредит
1	Реалізовані фінансові інвестиції	Акт приймання-передачі. Виписка банку	377 311	741 741
2	Відновлена корисність необоротних активів	Бухгалтерська довідка	10,11, 12, 14	742
3	Одержаний дохід від не операційної курсової різниці:	Бухгалтерська довідка	312, 36, 37	744

	— з монетарних активів, які використовуються в іншій звичайній діяльності при зростанні курсу іноземної валюти; — із зобов'язань, які виникають в ході іншої звичайної діяльності при зниженні курсу іноземних валют		502, 512	744
4	Визнаний дохід у сумі нарахованої амортизації: — з безоплатно одержаних необоротних активів; — придбаних (створених) за рахунок цільового фінансування	Бухгалтерська довідка	424 69	745 745
5	Списана кредиторська заборгованість, що не утворена в ході операційної діяльності, щодо якої пройшов строк позивної давності	Бухгалтерська довідка	63, 68	746
6	Оприбутковані матеріальні цінності від ліквідації основних засобів	Накладна	20	746
7	Списані інші доходи на фінансові результати	Бухгалтерська довідка	74	793

Джерело: складено автором за даними підприємства

Рішення зборів засновників КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» щодо розподілу прибутку, а також нарахування дивідендів, бухгалтерські довідки, основою яких виступають здійснені розрахунки, які виступають підставою для відображення інших фінансових доходів. У відповідності до об'єктів інвестування КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» ведеться аналітичний облік фінансових доходів.

Рахунок 74 «Інші доходи» КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» є призначеним для обліку доходів, що з'являються під час звичайної діяльності, проте які не є пов'язаними з операційною, а також фінансовою діяльністю підприємства.

За кредитом рахунку 74 КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відображає зростання чи одержання доходу, а за дебетом – сума ПДВ та списання доходу на фінансові результати, задля того аби закрити рахунок.

Аналітичний облік за фінансовими доходами, а також іншими доходами КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» ведеться у розрізі об'єктів інвестування у аналітичних даних до Журналу №6, а облік фінансових витрат та інших витрат КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» веде у Журналі №5.

Контроль доходів та витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на підприємстві Центр соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок» ділиться на зовнішній та внутрішній. При цьому, останній з видів контролю КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» ділиться на попередній, поточний та наступний.

За попереднього контролю КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» здійснюється перевірка елементів облікової політики, а саме: визнання й оцінювання фінансових інвестицій, критерії віднесення фінансових інвестицій до поточних й довгострокових, а також інші питання, що безпосередньо відносяться до обліку фінансових інвестицій, а також вірного відображення останніх в бухгалтерському обліку. До прийомів документального контролю за останнього належить формальна перевірка, а також нормативно-правова перевірка.

Поточний контроль КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» передбачає здійснення перевірки відображення фінансових інвестицій на рахунках бухгалтерського обліку, відображення фінансових інвестицій в первинних документах, відображення фінансових інвестицій в регістрах обліку та звітності первинних документах. У той же час використовуються такі прийоми документального контролю: формальна перевірка; взаємна перевірка; арифметична перевірка; нормативно-правова перевірка. До прийомів фактичного контролю належать: інвентаризація та обстеження.

Наступний контроль КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» містить в собі перевірку порушень у веденні обліку фінансових інвестицій. Під час зазначеного виду контролю використовуються наступні прийоми документального контролю: формальна перевірка; взаємна перевірка; арифметична перевірка; нормативно-правова перевірка.

До головного завдання контролю операцій з обліку доходів і витрат від неопераційної діяльності на КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» належать встановлення

достовірності даних первинних документів щодо встановлення витрат й визнання доходів від фінансової й інвестиційної діяльності, повноти й своєчасності відображення первинних даних в зведених документах й облікових регістрах, вірності ведення обліку зазначених витрат й доходів неопераційної діяльності, а також його відповідності прийнятій обліковій політиці, достовірності відображення доходів й визначення результатів діяльності у звітності господарюючого суб'єкта, відповідності до методики обліку й оподаткування операцій з обліку доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності, що використовуються на підприємстві, чинним нормативним документам України протягом період, який підпадає під перевірку.

Основні елементи механізму контролю КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» наведені на рис. 2.3.

До головних методичних прийомів, що використовують на КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» при провадженні внутрішнього контролю фінансових інвестицій, відносяться: економічний аналіз, статистичні розрахунки, інформаційне моделювання, вибіркові й суцільні спостереження, контрольні заміри робіт, інвентаризація тощо. Особливість методичних прийомів контролю КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» розкривається через використання розрахунково-аналітичних прийомів, камеральних перевірок, з метою дослідження якості виконання планів капітальних вкладень, впровадження новітньої техніки, встановлення резервів інвестицій, які є невикористаними.

До ще одного істотного методичного прийому при здійсненні контролю фінансових інвестицій на КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відноситься інвентаризація. Інвентаризація фінансових інвестицій на КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» здійснюється через перевірку наявності цінних паперів, перевірку в установчих, а також інших документах даних щодо паїв й внесків до статутних капіталів підприємств і депозитаріїв, які були спільноствореними.

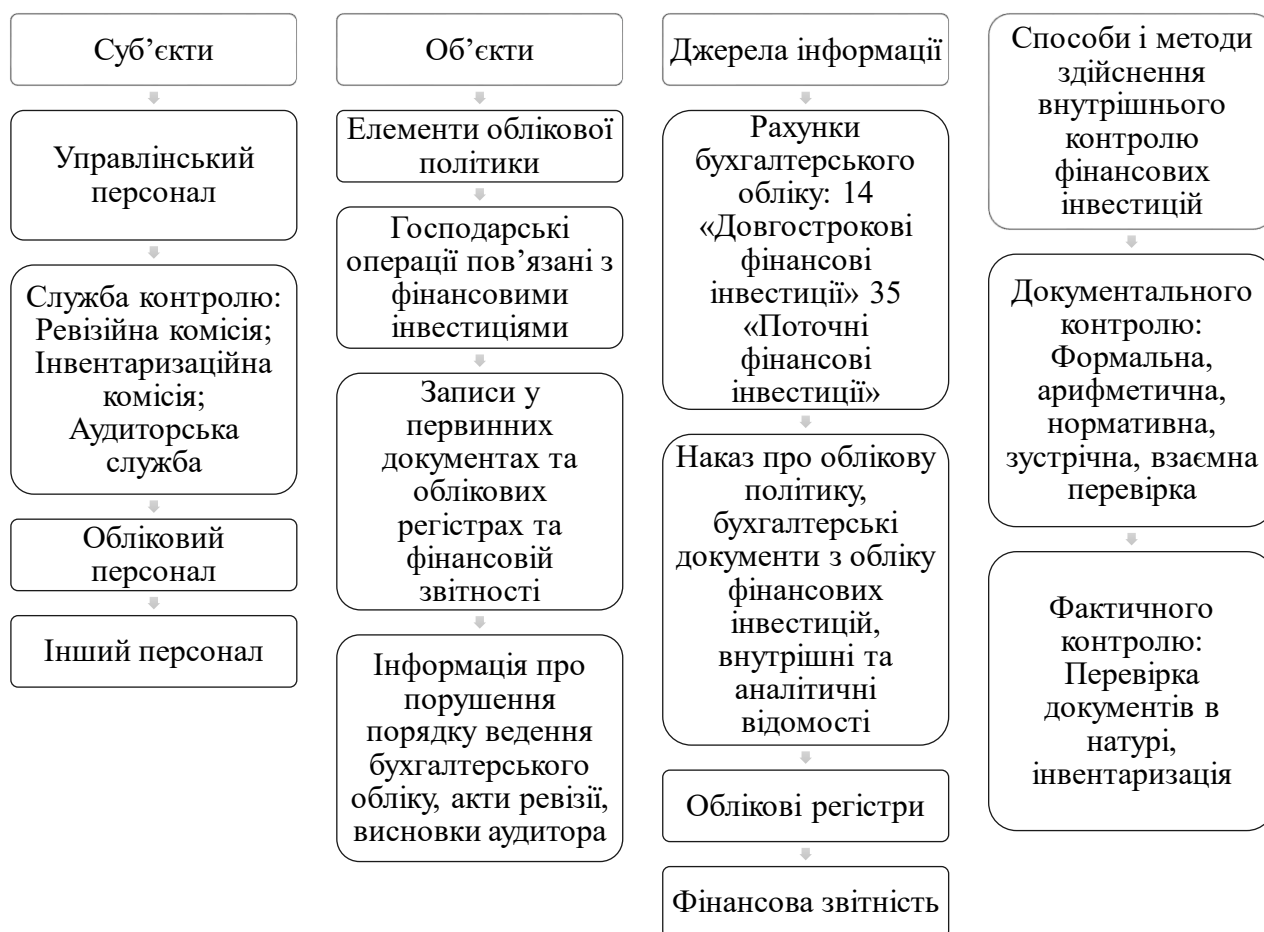

Рис. 2.3. Складові механізму внутрішнього контролю фінансових інвестицій на КЗ «ЦСПРД ССД ООДА»

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності підприємства

Перевірка вірності документального й бухгалтерського оформлення операцій з фінансовими інвестиціями КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» складається з 4 етапів:

- документальне оформлення;
- вірність оцінки фінансових інвестицій;
- достовірність відображення в обліку;
- вірність формування фінансового результату.

Внутрішній контроль КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» направлений на уникнення фінансових втрат, які є пов'язаними з штрафами, санкціями через невірність обчислень, а також невчасне перерахуванням платежів до бюджету, а також інші позабюджетні фонди.

Висновки до розділу 2

Дослідження в нашій роботі було проведене на основі матеріалів комунального закладу «Центр соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей одеської обласної державної адміністрації». Скорочена назва: КЗ «ЦСПРД ССД ООДА».

На основі аналізу основних економічних показників КЗ «ЦСПРД ССД ООДА», можемо зробити висновок, що діяльність КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» характеризується нестабільністю показників. Зважаючи на певне зменшення виробництва, зростання собівартості продукції та інших витрат, виробничо-господарську діяльність підприємства КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» не можна назвати дуже успішною, тому керівництву необхідно вживати заходи для стабілізації показників.

Негативно на діяльність КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» здійснює вплив існуюча плинність кадрів, відсутність достатнього розвитку державних програм підтримки центрів соціально-психологічної реабілітації, відсутність досконалості системи податкового законодавства; залежність підприємства від частих змін, які вносяться до законодавства, враховуючи податкове, що, зазвичай, спричиняє додаткові витрати.

До первинних документів для обліку доходів від участі в капіталі КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відносяться розрахунки й довідки бухгалтерії. До первинних документів для обліку інших фінансових доходів КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відносяться розрахунки й довідки бухгалтерії, прибуткові касові ордери, виписки банку тощо.

Віднесення доходів і витрат до фінансової та інвестиційної діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» оформлюється розрахунком бухгалтерії. Довідки й розрахунки бухгалтерії виступаються також задля відображення накопичення фінансових результатів різних видів діяльності, а також зарахування до складу нерозподіленого прибутку (збитку). Відображення інформаційних даних щодо

застосування прибутку провадиться на основі розрахунків, а також довідок бухгалтерії.

Автоматизація бухгалтерського обліку на підприємстві КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» за допомогою програми «1С: Бухгалтерія 8.0» має беззаперечні переваги, але потребує значних витрат часу та коштів, тому можливе її вдосконалення.

Для обліку витрат від фінансової та інвестиційної діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» використовує рахунки: 95 «Фінансові витрати», 96 «Втрати від участі в капіталі» та 97 «Інші витрати». Облік доходів від фінансової та інвестиційної діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» веде на рахунках 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи» та 74 «Інші доходи».

Аналітичний облік за фінансовими доходами та іншими доходами КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» ведеться за об'єктами інвестування у аналітичних даних до Журналу №6, а облік фінансових витрат та інших витрат у Журналі №5.

Внутрішній контроль КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» поділяється на попередній, поточний та наступний. Внутрішній контроль КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» спрямований на уникнення фінансових втрат, пов'язаних з штрафами, санкціями у зв'язку з неправильним обчисленням та невчасним перерахуванням платежів до бюджету та інші позабюджетні фонди.

Оцінивши стан обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності центру соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок», перейдемо до визначення проблем організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на досліджуваному підприємстві та окреслення шляхів їх вирішення.

РОЗДІЛ 3

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ВІД ФІНАНСОВОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

3.1. Проблеми організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності

Під час організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності виявляються певні проблеми, що є характерними як в загальному підприємствах України, так і КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» зокрема. Розглянемо деякі з них.

У відповідності до П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» діяльність підприємства ділиться на наступні: звичайну діяльність та надзвичайну подію. Перша ділиться на: операційну діяльність – головна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не відносяться до інвестиційної чи фінансової діяльності; інвестиційну діяльність – купівля та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не виступаються елементами еквівалентів коштів; фінансову діяльність – діяльність, яка спричиняє зміни розміру та складу як власного, так і позикового капіталу підприємства [П(С)БО 3].

Відмінно від визначеної в П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» класифікації, план рахунків дещо з іншого підходу визначає операційну й звичайну діяльності. На субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» відображається прибуток (збиток) від основної діяльності підприємства, проте на останьомці показують у порядку закриття та результати від іншої операційної діяльності. На субрахунку 792 «Результат фінансових операцій» відображаються не лише результати, що відносяться до фінансових, але й частково ті, що відносяться до інвестиційних. На субрахунку 793 «Результат іншої звичайної діяльності» закриваються рахунки 74 «Інші доходи» та 97 «Інші витрати». Зокрема, у відповідності до П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» у статті «Інші доходи»

демонструється дохід від реалізації фінансових інвестицій, неопераційних курсових різниць, а також інші доходи, які з'являються під час звичайної діяльності, проте не є пов'язаними з операційною діяльністю підприємства на субрахунку 793 «Результат іншої звичайної діяльності» частково відображаються і доходи і витрати від інвестиційної діяльності [Овсійчук].

Задля того, аби підприємство КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» могло чітко визначати як обсяг, так і ефективність інвестицій потрібно здійснити розділ інвестиційної діяльності на основн, а також іншу й здійснити деталізацію субрахунків 792 та 793 у відповідності до зазначеного поділу.

До ще 1 проблемою обліку витрат і доходів від фінансової та інвестиційної діяльності відноситься, те що щодо останніх не використовується принцип відповідності витрат та доходів, тобто в обліку останні не підпадають під розмежування.

«Звіт про фінансові результати» («Звіті про сукупний дохід») визначає фінансовий результат тільки від операційної, а також від всієї звичайної діяльності. Не існує чіткого розмежування витрат та доходів фінансової й інвестиційної діяльності. Останнє не дає змогу вірно визначати фінансовий результат від їх здійснення. Відокремлена інформація щодо результатів інвестиційної й фінансової діяльності є відсутньою і в системі поточного обліку на рахунку 79 «Фінансові результати». Проблема розкривається через те, що операції зазначених видів діяльності є взаємопов'язаними, вони взаємопереплітаються, а тому останні складно відокремити. Неоднозначним виступає саме трактування у стандартах бухгалтерського обліку фінансової та інвестиційної діяльності [Гудзь].

До суттєвої проблеми обліку доходів та витрат підприємств в нашій країні, відноситься проблема повноти й своєчасності відображення останніх у системі обліку [Лагодієнко]. Врегулювання питань класифікації доходів від фінансової та інвестиційної діяльності на законодавсому і нормативному рівні, а також встановлення єдиних методологічних аспектів формування доходів від операційної, фінансової й інвестиційної діяльності буде направлено на

достовірнішу інформацію, що наводить підприємство у фінансовій звітності, а також спричинить поліпшення аналізу доходів у розрізі різних видів діяльності.

На думку Н. В. Лагодієнко, А. О. Кितिця до загальних проблем обліку доходів і витрат доцільно відносити: теоретичні, методологічні, технологічні, організаційні, кадрові, фінансові тощо (рис. 3.1).

Теоретичні проблеми	• "стосуються загально-облікових питань, термінів, предмета й методу бухгалтерського обліку, його основних елементів (приймів і способів), обліку господарських процесів, плану рахунків і його побудови, облікових регістрів сучасних форм обліку, фінансової та іншої звітності, НП(С)БО і МСБО, а також інших нормативно-правових актів щодо нього, історії та перспектив розвитку обліку"
Методологічні проблеми	• "пов'язані із розробкою, вибором і застосуванням методів бухгалтерського обліку. Це методи нарахування амортизації, оцінки інвестицій, оцінки вибуття запасів, обліку витрат, калькулювання, порядок визначення курсових різниць тощо".
Технологічні проблеми	• "визначають сукупність способів і форм забезпечення вибору щодо ведення бухгалтерського обліку й отримання його як цілісної функціональної системи. До цих проблем відносять форми бухгалтерського обліку, план рахунків, систему первинних носіїв інформації облікових регістрів і форм різних видів звітності, способи забезпечення документообігу, внутрішньогосподарського (внутрішньо-фірмового) контролю, інвентаризації майна, зобов'язання тощо"
Організаційні проблеми	• "стосуються практичного втілення в чинну систему обліку теоретичних, методологічних і технологічних його досягнень, а також досягнень у галузі комп'ютерної техніки та зв'язку. До них належать проблеми, пов'язані із оформленням достатнього обсягу й своєчасністю отримання корисної для користувачів інформації, управління документооборотом, працею бухгалтерів, обліковців"
Кадрові проблеми	• "підготовка, перепідготовка фахівців, рівні культури і моралі, рівні освіти, досвід роботи, режим праці і відпочинку"
Фінансові проблеми	• "пов'язані із фінансуванням для підтримки досягнутого рівня бухгалтерського обліку, його динамічного розвитку й поступового поліпшення. Це проблеми величини, термінів та джерел оплати за виконання обліковозвітних робіт, придбані бланки, форм, поштові витрати та витрати на зв'язок, за виконання аудиторських, консультаційних робіт тощо"

Рис. 3.1. Загальні проблеми обліку доходів і витрат

Джерело: побудовано автором за даними [Лагодієнко]

Колектив авторів, до якого входять В.Д. Зелімана, Р.Б. Сокольська, Ю.В. Щебетовська, зазначають, що однією з найпроблемніших ділянок обліку інвестиційної діяльності виступає одержання реальних облікових даних щодо обсягів й окупності інвестицій, тобто консолідація останніх на окремих рахунках, а також відображення останніх у фінансовій звітності [Зеліман].

Визначення результату від інвестиційної діяльності передбачає здійснення порівняння витрат від інвестиційної діяльності, до яких у відповідності до НП(С)БО 1 [НП(С)БО 1] відносяться купівля необоротних активів, а також фінансових інвестицій, що не виступають складовим елементом еквівалентів грошових коштів із доходами від інвестиційної діяльності, під цим розуміється, що у відповідності до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від реалізації необоротних активів та фінансових інвестицій, які не є виступають частиною еквівалентів грошових коштів. Доходи і витрати інвестиційної діяльності в сучасному плані рахунків, який затверджується інструкцією №291 [Інструкція «291», виступають розпорошеними в розрізі субрахунків багатьох бухгалтерських рахунків, з огляду на що потрібно виокремити останні в окремі рахунки задля одержання реальних даних щодо стану інвестиційної діяльності на підприємстві, а також відображення його у фінансовій звітності.

Таким чином, здійснимо узагальнення проблеми обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності, які були виділені: 1) відсутність однозначності визначення операційної та фінансової діяльності; 2) відсутність в обліку розмежування доходів і витрат від інвестиційної, а також фінансової діяльності; 3) відсутність достатньої повноти та точності облікової інформації, відсутність своєчасності відображення в обліку доходів та витрат від фінансової й інвестиційної діяльності; 4) одержання реальних облікових даних щодо обсягів й окупності інвестицій, тобто консолідація останніх на окремих рахунках, а також відображення у фінансовій звітності.

3.2. Напрями вдосконалення організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності

Запропонуємо напрями вдосконалення організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності за виявленими проблемами.

Для вірного відображення фінансових результатів у розрізі видів діяльності у системі обліку варто здійснювати чітке розмежування рахунків й субрахунків бухгалтерського обліку, що відображають доходи й витрати того або іншого виду діяльності. На даному етапі в обліковій науці мають місце протиріччя щодо призначення тих або інших рахунків. До причин зазначеного, на нашу думку, відноситься те, що як фінансова, так і інвестиційна діяльність супроводжується фінансовими операціями, що є пов'язаними із застосуванням активів підприємства іншими сторонами, в результаті яких підприємство отримує фінансові доходи чи несе фінансові витрати – одержані (сплачені) проценти, дивіденди, роялті, приріст (зниження) вартості фінансових інвестицій.

З метою розв'язання проблеми повноти й своєчасності відображення останніх у системі обліку вченими пропонується виокремлення окремого рахунку задля обліку доходів від інвестиційної діяльності, а також поліпшення номенклатури субрахунків до рахунків класу 7 «Доходи і результати діяльності» [Маренич].

До того ж буде сприяти повнішому, точнішому та своєчаснішому відображенню інформації щодо обліку також і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності створення в нашій державі єдиної інформаційної загальнодержавної (міжгалузевої) бази норм та нормативів, на основі яких можна буде здійснювати розвиток галузевих та відомчих норм й нормативів.

До об'єктів інвестиційної діяльності у відповідності до структури балансу можуть виступати нематеріальні активи, основні засоби, а також інші необоротні матеріальні активи й фінансові інвестиції, які в залежності від періоду утримання можуть бути віднесені до необоротних чи до оборотних активів. Якраз за такими

об'єктами, на думку В.Д. Зелімана, Р.Б. Сокольської, Ю.В. Щебетовської, варто здійснювати кодифікацію видів інвестиційної діяльності для застосування зазначених кодів у подальшому при формуванні системи субрахунків бухгалтерського обліку [Зеліман]. Запропонована наковцями кодифікація складників інвестиційної діяльності представлена в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Вдосконалена кодифікація складників інвестиційної діяльності підприємства

Активи балансу	Статті балансу	Код виду інвестиційної діяльності	Сутність діяльності	
			Придбання	Продаж
Необоротні активи	Нематеріальні активи	1	Капітальні інвестиції	Реалізація необоротних активів
	Основні засоби	2		
	Інші необоротні активи	3		
	Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі	4	Фінансові інвестиції	Реалізація фінансових інвестицій
	Інші довгострокові фінансові інвестиції	5		
Оборотні активи	Короткострокові фінансові інвестиції	6	Не є об'єктами інвестиційної діяльності	
	Запаси			
	Дебіторська заборгованість			
	Грошові кошти та їх еквіваленти			
	Інші оборотні активи			

Джерело: складено автором за даними [Голуб; Зеліман, Сокольська; Зеліман, Сенченко]

У відповідності до запропонованої класифікацією, усім елементам інвестиційної діяльності присвоюється:

– код 1 – операціям, що є пов'язаними із купівлею, а також реалізацією нематеріальних активів підприємства;

– код 2 – операціям, що є пов'язаними із купівлею, а також реалізацією основних засобів;

– код 3 – операціям, що є пов'язаними із купівлею, а також реалізацією інших необоротних активів;

– код 4 – операціям, що є пов’язаними із купівлею, а також реалізацією частини у статутному капіталі іншого підприємств при умови, що період утримання зазначених інвестицій понад 1 рік;

– код 5 – операціям, що є пов’язаними із купівлею, а також реалізацією інших фінансових інвестицій, які не обліковуються у відповідності до методу участі в капіталі, а також період утримання яких понад 1 рік;

– код 6 – операціям, що є пов’язаними із купівлею, а також реалізацією фінансових інвестицій, період утримання яких менше, ніж 1 рік [Зелікман, Сокольська].

Така запропонована кодифікація надає змогу сформувати єдину систему аналітичних документів та субрахунків другого порядку для обліку інвестиційної діяльності, яка, у свою чергу, дасть змогу виокремити вплив різних складників інвестиційної діяльності на фінансові результати підприємства, а також відокремити останню від операційної й фінансової діяльності.

З метою розмежування доходів та витрат від реалізації об’єктів інвестиційної діяльності в залежності від виду інвестиційної діяльності доцільним буде відкриття до рахунків 74 «Інші доходи» та 97 «Інші витрати» [Інструкція №291] субрахунків 747 «Дохід від інвестиційної діяльності» та 978 «Витрати інвестиційної діяльності» відповідно. До головного завдання зазначених субрахунків відносиметься акумулювання доходів й витрат від інвестиційної діяльності в залежності від коду виду інвестиційної діяльності, який був запропонований вище.

На основі розробленої кодифікації інвестиційної діяльності до субрахунків 747 та 978 доцільно увести рахунки 3 порядку, що будуть відповідати коду виду інвестиційної діяльності. Для прикладу, на субрахунку 747 відображатимуться доходи від продажу об’єктів інвестиційної діяльності в залежності від коду інвестиційної діяльності, а на субрахунку 978 відображатиметься залишкова вартість активів, які були реалізовані. Розмежування доходів та витрат інвестиційної діяльності в залежності від виду інвестиційних об’єктів повинно спростити процес оцінювання економічної ефективності інвестицій, які були вкладеними.

У відповідності до загальної офіційної класифікації доходів у розрізі видів діяльності [НП(С)БО 15], як і у відповідності до класифікації витрат [НП(С)БО 16], інша звичайна діяльність ділиться на фінансову й інвестиційну. У той же час Планом рахунків бухгалтерського обліку передбачено відкриття до рахунку 79 субрахунків 791 «Результат операційної діяльності», 792 «Результат фінансових операцій» та 793 «Результат іншої звичайної діяльності» [Інструкція №291], проте окремого субрахунку для обліку результатів інвестиційної діяльності (або інвестиційних операцій) – не передбачається. З огляду на це, вважаємо за доцільне запровадження замість чинного субрахунку 793 двох субрахунків:

– 793 «Результати інвестиційної діяльності», на якому обліковуватимуться результати господарських операцій, що у відповідності з НП(С)БО 1 [НП(С)БО 1] належатимуть до інвестиційної діяльності;

– 794 «Результат іншої звичайної діяльності», на якому обліковуватимуться результати іншої звичайної діяльності, які не належать до фінансової чи інвестиційної діяльності.

У той же час до новоствореного субрахунку 793 «Результати інвестиційної діяльності» варто на основі розробленої кодифікації здійснити відкриття рахунків з порядку, номери яких відповідатимуть до запропонованих кодів інвестиційної діяльності. Запропоновані субрахунки для обліку доходів, витрат і фінансових результатів інвестиційної діяльності наведемо в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

**Субрахунки для обліку доходів, витрат і фінансових результатів
інвестиційної діяльності**

Субрахунки доходів	Субрахунки витрат	Субрахунки фінансових результатів
747 «Дохід від інвестиційної діяльності»	978 «Витрати інвестиційної діяльності»	793 «Результати інвестиційної діяльності»
747.1 «Дохід від реалізації нематеріальних активів»	978.1 «Витрати на придбання нематеріальних активів»	793.1 «Результати інвестиційної діяльності, пов'язані з нематеріальними активами»
747.2 «Дохід від реалізації основних засобів»	978.2 «Витрати на придбання основних засобів»	793.2 «Результати інвестиційної діяльності, пов'язані з основними засобами»

747.3 «Дохід від реалізації інших необоротних активів»	978.3 «Витрати на придбання інших необоротних активів»	793.3 «Результати інвестиційної діяльності, пов'язані з іншими необоротними активами»
747.4 «Дохід від реалізації довгострокових фінансових інвестицій, що обліковуються за методом участі в капіталі»	978.4 «Витрати від довгострокових фінансових інвестицій, що обліковуються за методом участі в капіталі»	793.4 «Результати інвестиційної діяльності, пов'язані з довгостроковими інвестиціями, які обліковуються за методом участі в капіталі»
747.5 «Дохід від реалізації інших довгострокових фінансових інвестицій»	978.5 «Витрати від інших довгострокових фінансових інвестицій»	793.5 «Результати інвестиційної діяльності, пов'язані з іншими довгостроковими фінансовими інвестиціями»
747.6 «Дохід від реалізації короткострокових фінансових інвестицій»	978.6 «Витрати від короткострокових фінансових інвестицій»	793.6 «Результати інвестиційної діяльності, пов'язані з короткостроковими фінансовими інвестиціями»

Джерело: складено автором за даними [Актуальні; Зелікман, Сокольська; Шевченко]

Підтримуємо думку науковців щодо того, що застосування зазначених субрахунків дасть змогу виокремити облік інвестиційної діяльності разом з іншими видами діяльності підприємства, а також здійснити розподіл доходи, витрати й фінансових результатів від інвестиційної діяльності за об'єктами останньої, що має здійснити зростання якості обліково-аналітичного забезпечення процесу управління інвестиційною діяльністю на вітчизняних підприємствах, зокрема на КЗ «ЦСПРД ССД ООДА».

Отже, задля поліпшення обліку інвестиційної діяльності на підприємстві КЗ «ЦСПРД ССД ООДА», зростання інформативності останнього, а також аналітичної цінності пропонуємо наступні напрямки поліпшення:

- здійснити кодифікацію складників інвестиційної й фінансової діяльності, що дасть змогу сформувати єдину систему субрахунків 2 порядку дзая обліку інвестиційної й фінансової діяльності;
- здійснити відокремлення в Плані рахунків бухгалтерського обліку інвестиційну та фінансову діяльність від операційної;
- здійснити формування системи субрахунків для обліку інвестиційної та фінансової діяльності, застосування яких дасть змогу здійснити розподіл доходів,

витрата й фінансових результатів від інвестиційної й фінансової діяльності у розрізі її об'єктів.

Окрім вищезазначених напрямків вдосконалення обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності актуальним на сьогоднішній день лишається автоматизація зазначених процесів.

3.3. Автоматизація обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності

Запровадження автоматизованої системи обліку та аналізу на КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» дасть змогу в межах функцій бухгалтерського обліку цілком здійснити регламентування автоматизованого отримання даних, які є потрібними задля ведення оперативного, синтетичного й аналітичного обліку, складання форм бухгалтерської звітності: даних, що є потрібними користувачам задля оперативного аналізу господарської діяльності, вироблення, а також ухвалення рішень.

За повної комп'ютеризації господарської діяльності підприємства поняття форми обліку трансформується в поняття системи обліку. Комп'ютерна система бухгалтерського обліку характеризується автоматизацією обробки і систематизації облікової інформації у повній мірі. У той же час, будь-які дані можуть бути відображеними в обліку зразу після введення останніх в інформаційну базу даних.

До базової складовою для роботи будь-якої інформаційної системи, а такж і на КЗ «ЦСПРД ССД ООДА», виступає інформаційне забезпечення. Нині більшість провідних підприємств нашої країни мають службу інформаційного забезпечення, головним завданням якої виступає надання апарату управління, а також учасникам ринку актуальної й повної інформації. У той же час до апаратно-програмного забезпечення сучасних підприємств висувається багато вимог:

- організація даних, за якої здійснюється забезпечення можливості обміну й актуалізації даних, які використовуються в системі, цілісність та достовірність останніх;

- існування захисту від несанкціонованого доступу, а також помилкових дій користувача;
- змога адміністрування бази даних (призначення прав доступу до бази даних, а також архіву для кожного робочого місця);
- забезпечення працездатності програмного забезпечення: існування набору тестів, які здійснюють самоперевірку;
- видача відповідних діагностичних повідомлень;
- існування у програмному забезпеченні меню-орієнтованого графічного користувацького інтерфейсу.

З-поміж найрозповсюдженіших програмних продуктів для забезпечення стандартних цілей бухгалтерського обліку підприємства будь-якої галузі, нині лідером в нашій державі виступає 1С: Підприємство, що є універсальною бухгалтерською програмою задля ведення обліку будь-якої складності на підприємствах різних видів діяльності, а також форм власності.

«1С: Бухгалтерія 8» – це програма для ведення бухгалтерського обліку, яка може бути використаною на підприємствах, що мають різні форми власності, а також види діяльності.

КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» застосовує програму «1С: Бухгалтерія 8» в бухгалтерському обліку загалом і для обліку та контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності зокрема. Проте, як уже було нами зазначено, керівництво підприємства не влаштовує вартість даного програмного продукту.

Проаналізувавши представлені на ринку подібні комп'ютерні системи бухгалтерського обліку: Інтелект-Сервіс, Парус, Галактика, Діасофт, R-STYLE SOFTWARE LAB, COGNITIVE TECHNOLOGIES LTD, Інфін, Інфософт, Омега та БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС, можемо зробити висновок, що за параметрами ціна-якість на першому місці програмний комплекс БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС.

Якщо ціна програми «1С: Бухгалтерія 8» – 2 240,00 грн. (базова версія) і 6 690,00 грн. (версія адаптована для підприємств України), плюс технічне обслуговування 9900,00 грн. на рік, загальна вартість 16590,00 грн. [Актуальний прайс], то ціна програми «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» з аналогічними параметрами якості

складе 450,00 грн. (локальна версія для користувача юридичної особи) і 732,00 (мережева версія для користувача юридичної особи), плюс обслуговування користувача юридичної особи під час строку дії ліцензії 1 872 грн. на рік, загальна вартість 2604,00 грн. [Прайс]. Тобто, використовуючи «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» зекономить майже 14 тис. грн. на рік.

Класифікаційні ознаки програми «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» наведено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Ознаки програми «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» та їх характеристика

Класифікаційна ознака	Характеристика ознак
Клас програми	Універсальна бухгалтерська програма
Призначення	Для ведення бухгалтерського обліку
Група споживачів	Невелика чисельність персоналу бухгалтерії
Об'єкт обліку	Малі та середні за розміром підприємства різних галузей діяльності
Спосіб реалізації облікових функцій	Перевага надається введенню операцій за шаблонами та за допомогою документів
Комплексність виконання функцій	Інтегрована програма зведеного обліку

Джерело: складено автором на основі [Інструкція; Прайс]

Перед впровадженням будь-яких господарських операцій визначається План рахунків, у відповідності до якого буде вестись бухгалтерський облік. Під останнім розуміється програма бухгалтерських рахунків, яка передбачає їх кількість, групування, а також цифрове позначення в залежності від об'єктів та мети обліку. Програма рахунків знаходиться в залежності від облікової політики підприємства. Якраз через налагодження Плану рахунків 45 відбувається організація потрібною системи обліку. Програмне забезпечення «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» (ПЗ «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС») дає змогу вести необмежену кількість об'єктів аналітичного обліку: по товарах, організаціях, співробітниках, матеріалах, основних засобах тощо.

До типової конфігурації ПЗ «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» входить набір стандартних звітів. Під останніми розуміється цілісна система, яка дає змогу формувати одні звіти на основі інших, здійснюючи деталізацію даних звіту. Останні є

призначеними задля одержання даних у відповідності до підсумків бухгалтерських проводок в різних розрізах. Зазначені звіти можуть бути складеними при використанні Плану рахунків бухгалтерського обліку, який використовується в програмі, в незалежності від змісту й призначення конкретних рахунків. Такі звіти можуть використовуватись для одержання як узагальненої, так і деталізованої інформації щодо будь-яких ділянок обліку. В програмі «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» також існує набір регламентованих звітів – це перш за все податкові та бухгалтерські звіти. Набір регламентованих звітів регулярно оновлюється (при умові використання мережевої версії).

ПЗ «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» здійснює повну автоматизацію процесу роботи зі звітною документацією і має ряд корисних функцій:

- формування та ведення реєстру форм (бланків) звітних документів;
- простота установки і використання ПЗ;
- формування картки підприємства;
- заповнити форму і авторозрахунок звітних форм;
- ведення групи форм первинної документації (накладна, рахунок-фактура, прибутковий і видатковий касовий ордер тощо);
- оновлення вбудованих довідників (банки, ЕККА, ДПІ тощо) для підтримки актуальності інформації, а можливість їх редагування і доповнення;
- автоматичне оновлення актуальності версії ПЗ;
- консолідація звітів і камеральна перевірка;
- перевірка стану платника ПДВ по ППН з бази платників ДПАУ on-line;
- обмін електронними податковими накладними з контрагентами з використанням електронно-цифрових підписів;
- подання звітності електронної поштою без паперових носіїв;
- подання звітності в практично всі фонди (ГНУ, ПФУ, Комітет Статистики, Соцстраху, Держказначейства тощо)
- сумісність із зовнішніми бухгалтерськими програмами (наприклад 1С) і ін.

Отже, компанія «БЕСТ ЗВІТ» пропонує бухгалтерам будь-яких підприємств, організацій та установ, а також приватним підприємцям суттєво заощаджувати свій

час в процесі підготовки та подання звітності до Державної Податкової інспекції, Держкомстату, Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування, Фонду зайнятості, Фонду соціального страхування, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Державного казначейства, Міністерства економіки, Міністерства промислової політики, Міністерства праці та соціальної політики, Міністерства охорони здоров'я, а також Міністерства аграрної політики України. Тобто, впровадження в діяльність КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» програмного продукту «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» дозволить вдосконалити облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності.

Висновки до розділу 3

До проблеми обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності відносяться наступні: 1) відсутність однозначності визначення операційної та фінансової діяльності; 2) відсутність в обліку розмежування доходів і витрат від інвестиційної, а також фінансової діяльності; 3) відсутність достатньої повноти та точності облікової інформації, відсутність своєчасності відображення в обліку доходів та витрат від фінансової й інвестиційної діяльності; 4) одержання реальних облікових даних щодо обсягів й окупності інвестицій, тобто консолідація останніх на окремих рахунках, а також відображення у фінансовій звітності.

Задля поліпшення обліку інвестиційної діяльності на підприємстві КЗ «ЦСПРД ССД ООДА», зростання інформативності останнього, а також аналітичної цінності пропонуємо наступні напрямки поліпшення:

- здійснити кодифікацію складників інвестиційної й фінансової діяльності, що дасть змогу сформувати єдину систему субрахунків 2 порядку для обліку інвестиційної й фінансової діяльності;

- здійснити відокремлення в Плані рахунків бухгалтерського обліку інвестиційну та фінансову діяльність від операційної;

– здійснити формування системи субрахунків для обліку інвестиційної та фінансової діяльності, застосування яких дасть змогу здійснити розподіл доходів, витрат та фінансових результатів від інвестиційної й фінансової діяльності у розрізі її об’єктів.

Окрім вищезазначених напрямків вдосконалення обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності актуальним на сьогоднішній день лишається автоматизація зазначених процесів.

Компанія «БЕСТ ЗВІТ» пропонує бухгалтерам будь-яких підприємств, організацій та установ, а також приватним підприємцям суттєво заощаджувати свій час в процесі підготовки та подання звітності до Державної Податкової інспекції, Держкомстату, Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування, Фонду зайнятості, Фонду соціального страхування, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Державного казначейства, Міністерства економіки, Міністерства промислової політики, Міністерства праці та соціальної політики, Міністерства охорони здоров’я, а також Міністерства аграрної політики України. Тобто, впровадження в діяльність КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» програмного продукту «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» дозволить вдосконалити облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності.

ВИСНОВКИ

На початку роботи, нами були поставлені завдання, які виконувались під час написання роботи. У відповідності до них були зроблені наступні висновки:

Фінансова діяльність – це така, що спричиняє зміни розміру та складу як власного, так і позикового капіталів підприємства. Під інвестиційною діяльністю розуміється придбання й реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, що не виступають складовим елементом еквівалентів грошових коштів (грошей). До доходів від фінансової діяльності відносяться операції з участі у капіталі асоційованих, дочірніх підприємств, а також спільної діяльності, залучення позикового капіталу (випуск, утримання та обіг власних цінних паперів, кредитів, позик), фінансового лізингу. В склад доходів від інвестиційної діяльності входять доходи, які отримуються від: реалізації фінансових інвестицій, майнових комплексів; неопераційних курсових різниць необоротних активів (основних засобів, нематеріальних активів тощо); одержаних необоротних активів на безоплатній основі; інші доходи, одержані від звичайної діяльності.

Під фінансовими витратами розуміються такі, які мають відношення до обслуговування позикового капіталу, тобто коштів, які залучає підприємство на умовах платності й повернення з метою забезпечення деяких заходів, а також виконання зобов'язань. Останніми охоплюються проценти за кредит, а також інші фінансові витрати. До цих витрат належать витрати, що є пов'язаними з випуском, утриманням й обігом власних цінних паперів, нарахуванням процентів у відповідності до кредитних угод (окрім банківських кредитів), фінансового лізингу тощо. Задля узагальнення інформації щодо доходів від інвестиційної, а також від фінансової діяльності підприємства у робочому плані призначаються рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності». До первинних документів під час обліку доходів від інвестиційної діяльності належать форма ОЗ-1, накладні, розрахунки й довідки бухгалтерії. Аналітичний облік провадиться у розрізі кожного виду доходів. Синтетичний облік провадиться на рахунок 74 «Інші доходи».

Синтетичний облік витрат інвестиційної діяльності проводять на рахунку 96 «Витрати від участі в капіталі». Аналітичний облік ведуть за статтями зазначених витрат. Наприкінці звітного періоду вказані витрати списують на фінансові результати: Дебет рахунка 79 Кредит рахунків 96.

Для синтетичного обліку доходів від фінансової діяльності використовуються рахунки 72 «Дохід від участі в капіталі» та 73 «Інші фінансові доходи». До первинних документаів з обліку доходів від фінансової діяльності – відносяться розрахунки (довідки) бухгалтерії. Синтетичний облік витрат фінансової діяльності здійснюють на рахунках 95 «Фінансові витрати», 97 «Інші витрати». Аналітичний облік ведуть за статтями цих витрат. Наприкінці звітного періоду вказані витрати списують на фінансові результати: Дебет рахунка 79 (субрах. 2, 3 або 4) Кредит рахунків 95, 97.

Під нормативним забезпечення обліку і контролю доходів і витрат від інвестиційної та фінансової діяльності розуміється сукупність нормативно-правових актів найвищих гілок влади у державі, Міністерства фінансів України, інших міністерств та відомств, а також кожного окремого підприємства, що надають можливість функціонувати у повній мірі та швидко розвиватися бухгалтерському обліку, фінансовій звітності, а також економічному контролю у нашій країні.

На основі аналізу основних економічних показників КЗ «ЦСПРД ССД ООДА», можемо зробити висновок, що діяльність КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» характеризується нестабільністю показників. Зважаючи на певне зменшення виробництва, зростання собівартості продукції та інших витрат, виробничо-господарську діяльність підприємства КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» не можна назвати дуже успішною, тому керівництву необхідно вживати заходи для стабілізації показників.

Негативно на діяльність КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» здійснює вплив існуюча плинність кадрів, відсутність достатнього розвитку державних програм підтримки центрів соціально-психологічної реабілітації, відсутність досконалості системи податкового законодавства; залежність підприємства від частих змін, які вносяться

до законодавства, враховуючи податкове, що, зазвичай, спричиняє додаткові витрати.

До первинних документів для обліку доходів від участі в капіталі КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відносяться розрахунки й довідки бухгалтерії. До первинних документів для обліку інших фінансових доходів КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» відносяться розрахунки й довідки бухгалтерії, прибуткові касові ордери, виписки банку тощо.

Віднесення доходів і витрат до фінансової та інвестиційної діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» оформлюється розрахунком бухгалтерії. Довідки й розрахунки бухгалтерії виступаються також задля відображення накопичення фінансових результатів різних видів діяльності, а також зарахування до складу нерозподіленого прибутку (збитку). Відображення інформаційних даних щодо застосування прибутку провадиться на основі розрахунків, а також довідок бухгалтерії.

Автоматизація бухгалтерського обліку на підприємстві КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» за допомогою програми «1С: Бухгалтерія 8.0» має беззаперечні переваги, але потребує значних витрат часу та коштів, тому можливе її вдосконалення.

Для обліку витрат від фінансової та інвестиційної діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» використовує рахунки: 95 «Фінансові витрати», 96 «Втрати від участі в капіталі» та 97 «Інші витрати». Облік доходів від фінансової та інвестиційної діяльності КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» веде на рахунках 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи» та 74 «Інші доходи».

Аналітичний облік за фінансовими доходами та іншими доходами КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» ведеться за об'єктами інвестування у аналітичних даних до Журналу №6, а облік фінансових витрат та інших витрат у Журналі №5.

Внутрішній контроль КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» поділяється на попередній, поточний та наступний. Внутрішній контроль КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» спрямований на уникнення фінансових втрат, пов'язаних з штрафами, санкціями у зв'язку з неправильним обчисленням та невчасним перерахуванням платежів до бюджету та інші позабюджетні фонди.

Оцінивши стан обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності центру соціально-психологічної реабілітації дітей «Світанок», перейдемо до визначення проблем організації обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності на досліджуваному підприємстві та окреслення шляхів їх вирішення.

До проблеми обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності відносяться наступні:

- 1) відсутність однозначності визначення операційної та фінансової діяльності;
- 2) відсутність в обліку розмежування доходів і витрат від інвестиційної, а також фінансової діяльності;
- 3) відсутність достатньої повноти та точності облікової інформації, відсутність своєчасності відображення в обліку доходів та витрат від фінансової й інвестиційної діяльності;
- 4) одержання реальних облікових даних щодо обсягів й окупності інвестицій, тобто консолідація останніх на окремих рахунках, а також відображення у фінансовій звітності.

Задля поліпшення обліку інвестиційної діяльності на підприємстві КЗ «ЦСПРД ССД ООДА», зростання інформативності останнього, а також аналітичної цінності пропонуємо наступні напрямки поліпшення:

- здійснити кодифікацію складників інвестиційної й фінансової діяльності, що дасть змогу сформувати єдину систему субрахунків 2 порядку для обліку інвестиційної й фінансової діяльності;
- здійснити відокремлення в Плані рахунків бухгалтерського обліку інвестиційну та фінансову діяльність від операційної;
- здійснити формування системи субрахунків для обліку інвестиційної та фінансової діяльності, застосування яких дасть змогу здійснити розподіл доходів, витрат й фінансових результатів від інвестиційної й фінансової діяльності у розрізі її об'єктів.

Окрім вищезазначених напрямків вдосконалення обліку і контролю доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності актуальним на сьогоднішній день лишається автоматизація зазначених процесів.

Компанія «БЕСТ ЗВІТ» пропонує бухгалтерам будь-яких підприємств, організацій та установ, а також приватним підприємцям суттєво заощаджувати свій час в процесі підготовки та подання звітності до Державної Податкової інспекції, Держкомстату, Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування, Фонду зайнятості, Фонду соціального страхування, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Державного казначейства, Міністерства економіки, Міністерства промислової політики, Міністерства праці та соціальної політики, Міністерства охорони здоров'я, а також Міністерства аграрної політики України. Тобто, впровадження в діяльність КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» програмного продукту «БЕСТ ЗВІТ ПЛЮС» дозволить вдосконалити облік і контроль доходів і витрат від фінансової та інвестиційної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пушкар М.С. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: Карт-бланш, 2002. 628 с.
2. Дерій В.А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю : монографія. Тернопіль: ТНЕУ, «Економічна думка», 2009. 272 с.
3. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навч. закл. / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. 7-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута», 2006. 832 с.
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 (МСБО 18). Дохід: Міжнародний документ від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025#Text
5. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства України від 07.02.2013 №73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
6. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства України від 29.11.1999 №290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства України від 30.11.1999 №291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
8. Нашкерська Г.В. Фінансовий облік: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2009. 503 с.
9. Задорожний З.В. Внутрішньогосподарський облік у будівництві: монографія. Тернопіль: Економічна думка, 2006. 336 с.
10. Плаксієнко В. Я., Верига Ю. А., Кулик В. А., Карпенко Є. А. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Київ: ЦУЛ, 2019. 509 с.

11. Дорош О.Б. Основні завдання та напрями аудиту фінансової діяльності підприємства. Збірник наукових праць Міжгалузевого інституту управління «Менеджмент». 2009. №12. С. 223–233.
12. Шестерняк М.М. Пролемні аспекти класифікації доходів від спільної діяльності у будівництві. Сталий розвиток економіки. 2012. № 4. С. 245–252.
13. Податковий Кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
14. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
15. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Мінфіну України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
16. Міжнародні стандарти фінансової звітності (International Financial Reporting Standards) (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ): Міжнародний документ від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text
17. Фінанси: навч. посіб. / В.С. Загорський, О.Д. Вовчак, І.Г. Благун, І.Р. Чуй. Київ: Знання, 2006. 247 с.
18. Дерій В. Термін «витрати» та його трактування для потреб обліку і контролю. Галицький економічний вісник. 2010. № 1(26). С. 154-160.
19. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
20. Скібіцький О. М. Інноваційний та інвестиційний менеджмент: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 408 с.
21. Побережець О. В. Особливості обліку доходів і витрат від інвестиційної та інноваційної діяльності. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2014. Т. 1, вип. 2. С. 91-98. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rectpu_2014_1_2_13.
22. Гудзь Н.В., Задорожний З. В., Крупка Я.Д., Омецінська І.Я. Облік витрат і доходів фінансової та інвестиційної діяльності. Стан і перспективи

розвитку системи обліку: монографія; за наук. ред. д.е.н., проф. З. В. Задорожного, д.е.н., проф. Я. Д. Крупки. Тернопіль: Економічна думка, 2013. 320 с.

23. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції»: Наказ Мінфіну України від 26.04.2000 №91. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text>

24. Зелікман В. Д., Сокольська Р. Б., Щебетовська Ю. В. Методичний підхід до обліку інвестиційної діяльності. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2018. Вип. 3. С. 137-141. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evzdia_2018_3_27.

25. Бровко О. Т., Головатюк С. М. Деякі недоліки бухгалтерського обліку фінансових результатів та шляхи їх удосконалення. URL: http://www.rusnauka.com/11_NPRT_2007/Economics/22337.doc.htm

26. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

27. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>

28. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

29. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

30. Про затвердження типових форм первинного обліку (Форми NN ОЗ-1, ОЗ-2, ОЗ-3, ОЗ-4, ОЗ-5, ОЗ-6, ОЗ-7, ОЗ-8, ОЗ-9, ОЗ-14, ОЗ-15, ОЗ-16): Наказ Мінстату від 29.12.1995 № 352. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352202-95#Text>

31. Сайт Youcontrol.com. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/25832150/

32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати» (Форма №2): Наказ Мінфіну України від 31.03.1999 № 87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0397-99#Text>

33. Овсійчук О. В. Проблеми організації обліку фінансових результатів діяльності підприємства. Управління розвитком. 2013. № 15. С. 142-144. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_15_64.

34. Лагодієнко Н. В., Кितिця А. О. Організація обліку доходів підприємств: проблеми та напрями їх вирішення. Бізнес-навігатор. 2014. №1. С. 163-167. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2014_1_33.

35. Маренич Т. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції на підприємствах України. Бухгалтерський облік і аудит. 2009. № 3. 12 с.

36. Зелікман В., Сенченко А. Методичні засади обліку інвестиційної діяльності. Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітнянські аспекти: Збірник наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції (29-30 березня 2018 р.). Дніпро: НМетАУ, 2018. 747 с. URL: https://nmetau.edu.ua/file/conf-nmetau_accounting_2018.pdf.

37. Голуб Н., Андрущенко С. Фінансовий облік капітальних інвестицій. Науковий вісник Таврійського державного агротехнічного університету. Серія «Економічні науки». Мелітополь. 2016. С. 32-34.

38. Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 31 березня 2020 року. Полтава, 2020. 474 с.

39. Шевченко Л., Савенко В. Особливості формування обліку капітальних інвестицій в умовах застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Стратегії та інновації: актуальні управлінські практики: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції. Кривий Ріг: Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, 2016. С. 99–102.

40. Актуальний прайс ІТС Україна 2021 для 1С:Підприємство та BAS.
URL: <https://tqm.com.ua/ua/prices/1c-its-price-list-ukraine>

41. Прайс-лист на ПЗ «Бест-Звіт Плюс». URL:
<http://www.fort.odessa.ua/price-list/Best/>

ДОДАТКИ

Додаток А

КОДИ

Дата (рік, місяць, число) 2021 01 01

Підприємство КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЦЕНТР
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ
СЛУЖБИ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ»

за ЄДРПОУ 25832150

Територія _____

за КОАТУУ

Організаційно-правова форма господарювання Комунальна
організація (установа, заклад)

за КОПФГ

Вид економічної діяльності Надання інших послуг догляду
із забезпеченням проживання

за КВЕД 87.90

Середня кількість працівників, осіб 194

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон _____

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.
Форма №1**

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	135	108
первісна вартість	1001	471	476
накопичена амортизація	1002	(336)	(368)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	640	507
Основні засоби:	1010	137694	142180
первісна вартість	1011	210382	219470
знос	1012	(72688)	(77290)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	7	7
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	138476	142802
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2057	2026
Виробничі запаси	1101	1409	1212
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0

Товари	1104	648	814
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	548	1145
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1347	476
з бюджетом	1135	37	2
у тому числі з податку на прибуток	1136	2	2
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	21	34
Поточні фінансові інвестиції	1160	1200	1200
Гроші та їх еквіваленти	1165	655	2178
Готівка	1166	33	59
Рахунки в банках	1167	316	1568
Витрати майбутніх періодів	1170	131	126
Інші оборотні активи	1190	10	12
Усього за розділом II	1195	6006	7199
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	144482	150001

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100000	100000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	71815	70616
Додатковий капітал	1410	1665	1665
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	1021	1021
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-170443	-137566
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	4058	35736
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	15175	14920
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	116688	58487
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	131863	73407
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	29700
за товари, роботи, послуги	1615	1306	3261

за розрахунками з бюджетом	1620	720	1083
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	219	193
за розрахунками з оплати праці	1630	700	586
за одержаними авансами	1635	1458	1868
за розрахунками з учасниками	1640	1	1
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	2109	2518
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	2048	1648
Усього за розділом III	1695	8561	40858
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	144482	150001

Примітки
Керівник
Головний
бухгалтер

Підприємство	КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» (найменування)	Дата(рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.2021
			25832150

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік
Форма №2**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Код за ДКУД 1801001

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	74299	79951
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(42476)	(40368)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	31823	39583
збиток	2095	(0)	(0)
Інші операційні доходи	2120	37925	8345
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(13218)	(12133)
Витрати на збут	2150	(2950)	(2708)
Інші операційні витрати	2180	(268)	(166)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	53312	32921
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	15	7
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(21904)	(23367)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(33)	(33)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	31423	9528
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	255	256
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	31678	9784
збиток	2355	(0)	(0)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	31678	9784

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	11700	13809
Витрати на оплату праці	2505	21514	17651
Відрахування на соціальні заходи	2510	4652	3843
Амортизація	2515	4984	5362
Інші операційні витрати	2520	14936	15752
Разом	2550	57786	56417

Примітки

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток В

Дата (рік, місяць, число) 2020 01 01

Підприємство КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЦЕНТР
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ
СЛУЖБИ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ»

за ЄДРПОУ 25832150

Територія _____
 Організаційно-правова форма господарювання __ Комунальна
організація (установа, заклад) _____
 Вид економічної діяльності __ Надання інших послуг догляду
із забезпеченням проживання _____
 Середня кількість працівників, осіб __ 194 _____
 Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком
 Адреса, телефон _____

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

87.90

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.
Форма №1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	65	135
первісна вартість	1001	377	471
накопичена амортизація	1002	(312)	(336)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	825	640
Основні засоби:	1010	139659	137694
первісна вартість	1011	207700	210382
знос	1012	(68041)	(72688)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	7	7
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	140556	138476
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1953	2057
Виробничі запаси	1101	1369	1409
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	584	648
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	465	548
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	1347
з бюджетом	1135	2	37
у тому числі з податку на прибуток	1136	2	2
з нарахованих доходів	1140	0	0

із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	28	21
Поточні фінансові інвестиції	1160	1200	1200
Гроші та їх еквіваленти	1165	2056	655
Готівка	1166	54	33
Рахунки в банках	1167	1578	316
Витрати майбутніх періодів	1170	171	131
Інші оборотні активи	1190	12	10
Усього за розділом II	1195	6466	6006
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	147022	144482

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100000	100000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	73701	71815
Додатковий капітал	1410	1665	1665
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	532	1021
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-181560	-170443
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	-5662	4058
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	15431	15175
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	130512	116688
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	145943	131863
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	855	1306
за розрахунками з бюджетом	1620	677	720
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	238	219
за розрахунками з оплати праці	1630	580	700
за одержаними авансами	1635	1332	1458
за розрахунками з учасниками	1640	1	1
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0

Поточні забезпечення	1660	2602	2109
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	456	2048
Усього за розділом III	1695	6741	8561
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	147022	144482

Примітки

Керівник

Головний
бухгалтер

Підприємство	КЗ «ЦСПРД ССД ООДА» (найменування)	Дата(рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.2020
			25832150

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік
Форма №2**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	79951	59634
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(40368)	(37029)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	39583	22605
збиток	2095	(0)	(0)
Інші операційні доходи	2120	8345	284
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(12133)	(9915)
Витрати на збут	2150	(2708)	(2469)
Інші операційні витрати	2180	(166)	(237)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	32921	10268
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	37
Інші доходи	2240	7	259483
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(23367)	(3523)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(33)	(8372)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	9528	257893
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	256	298
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	9784	258191
збиток	2355	(0)	(0)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	9784	258191

ІІІ. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	13809	14632
Витрати на оплату праці	2505	17651	14864
Відрахування на соціальні заходи	2510	3843	3268
Амортизація	2515	5362	8794
Інші операційні витрати	2520	15752	7218
Разом	2550	56417	48776

Примітки

Керівник

Головний бухгалтер